Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го КВІТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 25, 1956. No. 78. VOL. LXIII.

ДОЛЛЕС ПРОПОНУЄ ПОШИРИТИ АҐЕНДИ НАТО

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗА ТИМ, ЩОБ НАТО ПРАЦЮВАЛО НЕ ТІЛЬКИ В ОБОРОННО-ВІЙСЬКОВІЙ, АЛЕ І В ПОЛІТИЧНІЙ І ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЛЯНКАХ. ЦЯ ОРГАНІЗАЦІЯ МАЄ ДБАТИ І ПРО СОЦІЯЛЬНИЙ ПОСТУП ТА БРАТЕРСТВО МІЖ НАРОДАМИ

Ню Йорк, Н. Й. — Державний секретар Джан Фостер Доллес промовляв на зборах пресової аґенції „Ассошієйтед Пресс' в готелі „Волдорф Асторія" і заявився за тим, щоб поширити аґенди Північно-Атлантійського Оборонного Порозуміння поза дотеперішні його чисто оборонно-військові цілі. Доллес не сказав, що він докладно розуміє в цій пропозиції, але загально заявив, що він бажав би, щоб НАТО стало аґенцією і для співпраці в ділянках: політичній, економічній і соціяльного поступу в усьому вільному світі. У своїй промові Доллес підкреслив такі пункти програми для НАТО: більше незалежности, більше зрозуміння для економічного розвитку, більше зрозуміння для рівности і братерства між народами і більше признання збоку Заходу для вартостей інших цивілізацій. Державний секретар заявив, що така ширша програма дій держав, які належать до НАТО, буде заохотою для того, щоб в державах Східньої Европи можна було „мирним" шляхом відновити незалежність тих держав та осягнути об'єднання Німеччини. На цьому прийнятті було присутніх коло 1,300 редакторів і видавців часописів. Доллеса представив зібраним гол. аґенції „Ассошієйтед Пресс" і редактор „Ди Філаделфія Івнінґ" Роберт Мек Лін. В цих зборах беруть участь видавці часописів із ЗДА, Канади, Гаваїв і Порто Ріко. Доллес поінформував зібраних, що справу про поширення аґенд НАТО будуть обговорювати на Зборах Ради держав НАТО, які відбудуться найближчого тижня в Парижі. Доллес змінив своє становище в цій справі, бо коли недавно італійський президент Джовані Гронкі домагався, щоб НАТО займалося економічними проблемами, то Доллес відповів був тоді, що цими справами повинна займатися інша організація, а не НАТО. Та Франція і Канада також висловилися за тим, щоб поширити аґенди НАТО, і Доллес на це тепер погодиться, бо ЗДА завжди були за тим, щоб якнайтісніше співпрацювати з іншими державами. Але Доллес застерігся проти того, щоб НАТО входило на такі ділянки праці, які викликати б могли непорозуміння і щоб ця організація не сепарувалася від Об'єднаних Націй. ОН дозволяють на районні організації, і в тих рамках мусить працювати НАТО.

ДОЛЛЕС НЕ НАДТО ДОВІРЯЄ СОВЄТСЬКОМУ ПОМ'ЯКШЕННЮ

У своїй промові на зібранні Асоціяції Американських Газетних Видавців у Ню Йорку, заявив державний секретар Доллес, що „є деякі прознаки світла над Росією", але вільний світ не сміє себе заспокувати якимось „пом'якшенням" совєтської політики, а навпаки мусить бути безупину готовий до відпору совєтської експанзії.

СОЦІЯЛІСТИ Є ВОРОГАМИ НАРОДУ — КАЖЕ ХРУЩОВ

ТАКОЖ У БІРМІНҐГЕМІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ

Лондон. — Соціял-демократи — це „вороги народу", заявив Хрущов і різко відмовився звільнити коло 200 соціялістів, які — недостріляні — животіють ще в совєтських кацетах і в'язницях. Гаку типово-большевицьку заяву Хрущов склав акуратно на бенкеті, що його в його і Булґаніна честь видали англійські соціялісти. Його промова була відповіддю на бажання, що його висловив голова опозиційної Партії Праці — Гейтскел, щоб Москва випустила на волю коло 200 в'язнених соціялістів, особливо з сателітних країн. Водночас англійський соціялістичний лідер висловив надію, що в Совєтському Союзі припиниться антисемітизм. Відповідь Хрущова була дуже різка й нагадувала цілком часи „холодної війни" із відомим „стилем" промов Молотова чи Вишинського. Хрущов назвав „нісенітницею" говорення взагалі про антисемітизм в Совєтах. Він палко боронив повоєнну Сталінську політику, скеровану на боротьбу з „ворогами робочого народу", що ними є соціялісти. Водночас він заатакував післявоєнну політику Заходу, зокрема Англії, та Північно-Атлантійський бльок, цілком так, як це робив у своїх пропаґандивних промовах в Індії. Він докоряв Англії, що вона — мовляв — підбадьорювала німців до зброєння. Торкнувшись питання роззброєння — він назвав пропозицію президента Айзенгавера про контролю військових об'єктів летунством — „фантазією": совєтський громадянин, мовляв, не бажає собі, щоб йому заглядали до його спальні, до садку перед домом. Напастливу промову Хрущова, яка відбігла від дотеперішніх його примирливих промов про потребу „приязни" між Англією і Совєтами, пояснюють щораз більшим зрозумінням в совєтських „милих гостей", що англійський нарід прийняв їх холодно, а то й ворожо, та що не вдасться так легко осягнути поширення торгівлі з Англією по лінії московських бажань. В Бірмінґгемі — як подає англомовна преса — знову прийшло до протисовєтської демонстрації збоку українців і латишів. Коли большевицькі ватажки вийшли з будинку міської ради в Бірмінґгемі, то українці пікетували з транспарентами „Припиніть терор в Україні" Латиші носили таблиці: „Воля для Латвії". Булґанін зперше насадив окуляри, щоб читати написи. Хрущов скаржився потім, що хтось із публіки погрозив в його сторону п'ястуком: „легше погрожувати, як торгувати" — заявив він.

ХРУЩОВ ЗАПОВІДАЄ ВОДНЕВІ РАКЕТИ

Лондон. — Совєтський Союз матиме „дуже швидко" такі трансконтинентальні керовані ракети, якими зможе скидати „де захоче у світі" — водневі бомби — заявив Хрущов у промові під час прийняття в Бірмінґгемі в Англії, де він і Булґанін оглядали цьогорічні англійські Торги (Ярмарок). Хрущов навів продукцію керованих ракет із вибуховим матеріялом тотожнім до водневих бомб на доказ, що заборона вивозу до СССР стратегічних матеріялів не перешкоджує Совєтам не тільки далі продукувати найважчу офензивну зброю, але й випередити Америку й Англію на деяких ділянках зброєння. Хрущов чванькувато заявив, що „невідомо, хто стоїть (у зброєнні) впереді, а хто позаду". Хрущов пригадав, що Совєти перші перевели пробний вибух водневої бомби, бо — мовляв — попередній вибух, переведений американцями, торкався тільки водневих матеріялів, а не готової водневої бомби, яка була б, як у СССР, скинена з літака. (У зв'язку з цим газети пояснюють, що тепер зрозумілий спротив Совєтів проти заповіджених найближчих експериментальних вибухів на тихо - океанських островах: мовляв, Совєти хочуть зупинювати поступ ядрової зброї в ЗДА, самі розбудовуючи ту зброю без найменших скрупулів і без попереджень). В американських військових колах прийняли заяву Хрущова зовсім спокійно. Ці кола — зазначують часописи — давно рахувалися з поважним поступом совєтської ядрової зброї і керованих стрілен, проте чванькуватої заяви Хрущова не можна брати буквально. Використання водневої енергії при продукції керованих стрілен засягом найменше 5,000 миль буде можливе — заявив американський секретар летунства Кворлес — не швидше, як за 5 до 10 років. У західніх дипломатичних колах пояснюють собі заяву Хрущова його бажанням переговорювати з англійцями „з позиції сили" та протиставитись недавньому твердженню державного секретаря Доллеса, що військова сила Заходу примусила Совєтів змінити свою тактику й замість воєнних погроз уживати надалі миролюбних фраз. Хрущов спеціяльно любить хвалитися совєтською ядровою зброєю. Пригадують, що під час своєї подорожі по Індії і Бірмі в минулому році Хрущов говорив також про зростаючу совєтську силу в ділянці атомової зброї, а в м. Банґалор він просто заявив, що СССР перевів експериментальний вибух водневої бомби „неперевершеної сили". Американські військовики, мовляв, могли б також чимало сказати на цю тему, коли б хотіли славити поступ, що його зробила американська продукція ядрової зброї.

Американські робітники продукують в 2.5 раза більше від совєтських

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл, промовляючи на конвенції будівельних робітників стейту Ню Джерзі, сказав, що американські робітники продукують в 2.5 раза більше від совєтських, хоч Совєти хваляться на весь світ своїми технологічними успіхами. Мічелл заявив, що до цих вислідів прийшли науковці, які ґрунтовно студіювали совєтські технологічні журнали. Докладні висліди цих студій незабаром оголосить департамент праці в окремій публікації. В Америці робітник розуміє свою вартість як одиниці і свою гідність, і це є, на думку Мічелла, „головною причиною того, що він завжди буде перевищувати робітника під диктатурою." В цій країні вже належать до історії ті часи, коли представники працедавців заявляли, що представники світу праці не мають жадних прав. Тепер і представники світу праці і представники підприємців розуміють взаємно свою вартість і свій спільний інтерес в розбудові продукції. Говорячи про програму робітничого законодавства, Мічел нарікав, що Конґрес не має потрібного зрозуміння для цієї справи.

Сарноф твердить, що Москва далі застосовує сталінську стратеґію

Вашинґтон. — Ген. Сарноф, голова Радіової Корпорації Америки і водночас голова Комісії Вишколу Національної Безпеки, виступаючи у понеділок 23 квітня на зібранні Комісії Національної Безпеки, перестерігав у своїй промові, щоб не вірити надто в будьяку зміну совєтської політики. „Американська нація — казав він — мусить добре вважати, щоб не дати себе звести голосам, які кажуть вам вірити, що настрій комуністичних керівників змінився із войовничости на доброзичливість". Так же само американська нація не сміє думати, що модерна техніка робить зайвою ролю вояків у війні. Ген. Сарноф підкреслив, що в той час, як з одного боку Совєти намагаються розвінчати Сталіна, стягаючи його з педесталу і гостро критикуючи, то з другого боку вони продовжують застосовувати сталінську стратеґію ,вишукуючи слабі місця в оборонній системі вільного світу. Америка мусить бути приготована до довгих і безупинних зусиль, і підготова американських військових резерв сьогодні куди важливіша як будьколи. В сьогоднішний час супермодерна зброя збільшила тільки потребу вишколеного персоналу і хід модерної війни став такий швидкий, що на випадок якогось конфлікту вже не буде часу на підготову і вишкіл людських резерв і тому теж треба думати про підготовлювання цих резерв заздалегідь — вже тепер. Ген. Сарноф наприкінці своєї промови висловився з признанням про нову програму шостимісячного вишколу молоді у віці добровольців 17 до 18½ років, бо ця програма дозволяє втримувати на потрібному рівні військове поготівля нації.

СССР закидають американцям шпигунство у Сх. Берліні

Берлін. — Шеф штабу совєтських військ у Східній Німеччині ген. Заренко зголосив офіційний протест проти здогадної американської шпигунської акції на терені Східнього Берліну. Ця акція мала палягати в побудуванні підземного тунелю з американського сектора в Західньому Берліні до Східнього Берліну і заінсталюванні підслухових апаратів на совєтських східньо-німецьких телефонічних лініях. Підслухові апарати залучено, мовляв, до деяких військових телефонічних ліній Берлін-Москва. Загалом буцімто охоплено шпигунським підслухом 156 телефонічних ліній. Совєтська військова камандантура скликала наспіх пресову конференцію, запросивши німецьких і чужинецьких журналістів до Східнього Берліну, після чого повезли журналістів на летовище Шенефелд у Східньому Берліні й показано їм один кінець тунелю з камерою та різними заінстальованими там апаратами, що ніби були включені до совєтських телефонічних каблів. Пояснення журналістам давав командант совєтського ґарнізону полк. Коцюба. Совєтська військова контррозвідка буцімто тількищо, в останню неділю, відкрила той тунель, якого другий кінець — твердив Коцюба — виходить на радарній американській стації в Західньому Берліні. Американські військові чинники заявили, що їм нічого невідомо про якийсь тунель. Зустріч совєтського полковника Коцюби з американським ґенералом Дашером „не дала вислідів" — сказано в офіційному повідомленні.

Конференція роззброєння крутиться довкола проєктів

Лондон. — На конференції Підкомісії Об'єднаних Націй для справ роззброєння, що від 19 березня ц. р. радить в Лондоні, Громико склав в понеділок 23 квітня заяву, яка подає знову „маленьку надію" на „поступ". Заява совєтського делеґата Громика натякнула на можливість, що Совєти погодяться на „першу стадію" роззброєння, подану в американській пропозиції з 3 квітня ц. р. Ця перша стадія полягала б на встановленні міжнародного контрольного апарату й інспекційної системи, після чого прийшло б обмеження в існуючих збройних силах та започаткування ступневого роззбррoєння накопиченої в складах ядрової зброї. Правда, Громико застерігся, що до контрольного апарату не входила б інспекція летунством, як її пропонував був през. Айзенгавер, тільки контроля наземними комісіями. Водночас Громико зажадав нових „пояснень". Американський делеґат в тій Підкомісії, Гаролд Стассен, їздив до Парижу на конференцію з французьким урядом у справі роззброєння, що його французи конче хотіли б осягнути, хоч водночас вони покликують нові річники резервістів для війни в Альжирі.

Американський священик про релігію в СССР

Ню Йорк, Н. Й. — Американський римо-католицький священик Жорж Біссоннетт, який 26 місяців був парохом в Москві для закордонної колонії, видав книжку під заголовком „Москва — це моя парафія", в якій заявляє, що комуністичний натиск на релігію щораз більше зростає. Не можна передбачити, пише цей священик, як довго зможе Православна Церква в Росії витримати цей натиск і переслідування. В своїй книжці він твердить, що „релігія все ще існує в СССР і є поважною загрозою для безбожницької держави." Отця Біссоннетта викинули Совєти з Москви у відплату за те, що уряд ЗДА не погодився, щоб в ЗДА залишився на постійно совєтський архиєпископ. В Совєтах, згідно з конституцією, повинна панувати воля в справах релігії, але ця комуністична „воля" дорівнює нашій неволі.

Найвищий Суд забороняє сеґреґацію на стейтових автобусах

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА вирішив 23-го квітня, що це є незгідно з Конституцією визначати окремі місця на стейтових автобусах для негритянських пасажирів. Цей суд діяв у зв'язку з апеляцією від вирішення Федерального Окружного Апеляційного Суду, який зайняв був те саме становище. Це рішення звернене проти стейтових законів в Південній Каролайні, де згідно з дотеперішнім законом кольорове населення масить їздити в окремих переділах, призначених для негритянського населення. Такі самі стейтові закони існують ще в таких стейтах: Алабама, Аркензо, Флорида, Джорджія, Луїзіяна, Мериленд, Міссісіпі, Північна Каролайна, Оклагома, Теннесі, Тексас і Вірджінія. Досі Найвищий Суд ЗДА скасував був сеґреґацію на міжстейтових засобах комунікації, а тепер поширив її і на стейтові автобуси. Суд станув на становищі, що невірна дотеперішня засада, що нібито кольорове населення може користати з тих самих прав, але не з тих самих місць, і тому забороняє окремі місця для кольорового населення. Автобусові компанії апелювали до Найвищого Суду ЗДА, твердячи, що всі пасажири мають „рівні хоч і окремі" права. Найвищий Суд прийняв своє рішення одноголосно („пер куріям") і воно звернене проти Електричної і Газової Компанії в Південній Каролайні, яка є власником автобусів, що курсують в тому стейті. Це рішення Найвищого Суду має майже те саме значення, яке мало скасування окремих шкіл для дітей кольорового населення. Рішення Найвищого Суду розв'язує і справу спору за бойкот автобусів в стейті Алабама, яка тягнеться вже кілька місяців, і де суджено негрів за те, що бойкотували міські автобуси на знак протесту проти окремих місць.

Американські фізики їдуть до Москви

Вашингтон. — Офіційні американські чинники затвердили плян деяких науковців прийняти запрошення совєтської Академії Наук і виїхати до СССР на конференцію в справі високо-ядрової енерґії, яка відбудеться у Москві в травні цього року. Проти цієї поїздки не висловила ніяких застережень Комісія Атомової Енерґії і державний департамент погодився видати візи всім учасникам пропонованої поїздки. Кошти подорожі до Москви оплатить деяким з членів делеґації урядова Національна Наукова Фундація. Справу поїздки вирішено після довгих розглядів і міркувань всіма компетентними чинниками. Академія Наук СССР розіслала запрошення до американських фізиків особисто вони одержали їх тому шість тижнів. Одержало ці запрошення 14 вчених, здебільша таких, що працювали над продукцією атомової бомби під час другої світової війни Прізвища запрошених до Москви американських фізиків такі: Альварец, Брукнер Чемберлен, Дайсон, Гельмен, Маршак, Маршалл, Теїс, Панофскі, Сеґре, Смит Стайнберґер, Вайскопф Вилсон. Совєтська амбасада у Вашинґтоні обіцяла приспішити видачу віз для членів учасників поїздки. З усіх 14 запрошених виїде до СССР тільки 10 або 12 фізиків.

Поголоски про приїзд до ЗДА маршалів Жукова і Конєва

Вашинґтон. — Секретар Комітету Американських Ветеранів для зустрічі з совєтськими ветеранами Джозеф Половски заявив, що високий урядовець з державного департаменту говорив йому, що совєтські маршали Георґій Жуков і Іван Конєв прибудуть на візиту до ЗДА Представник уряду заявив, що про цю візиту йому нічого невідомо. Пресовий секретар державного департаменту Линколн Вайт не так категорично спростував цю вістку, заявивши, що „не має потвердження" про те, що совєтські маршали збираються їхати до ЗДА. Половски твердить, що в державному департаменті відмовилися дати візи на в'їзд совєтським військовим ветеранам, бо їхній приїзд припав би на той самий час, коли в ЗДА мають гостювати високі совєтські урядовці.

В АМЕРИЦІ

● **Коло міста Камалі** в Чіле тягарове авто впало з моста в воду, при чому забилося 38 осіб з усіх 40 пасажирів, які їхали цим автом.

● **За 300 миль** на північний захід від Едмонтону в Канаді завважено 35 рідкісних птахів, так званих лебедів-сурмачів, які прилетіли туди на літній побут.

● **21-го травня** в Ню Йорку має відбутися інавґурація нюйоркського губернатора Аверелла Гарримана на „канцлера-команданта" стейтової масонської льожі ч. 1, яка зветься „Лицарі Пітії".

● **Товариство ім. Волта Вітмена** повідомляє, що після відбудови відкриється для публічного огляду дім, в якому народився славний американський поет, що його ім'я носить це товариство. Дім буде відкритий в середи, суботи і неділі від 2-ої до 5-ої години по полудні.

● **Нові досвіди** показують, що коли впродовж чотирьох хвилин вдасться привернути биття серця, яке перестало битись, то існує оправдана надія, що людина може жити. Коли заходи над привернениям биття серця тривають довше, як чотири хвилини, то людина може жити, але її мозок буде ушкоджений. У ЗДА протягом року перестає битися коло 10,000 сердець, але врятувати життя вдається лише від 25 до 50 відсотків пацієнтів.

● **У південній Манітобі** в Канаді почалася повінь внаслідок топлення снігів. Вода залила тисячі акрів землі, і багато фармерів залишили свої доми напризволяще. Найбільша повінь є коло Портаж ля Прері, де двісті фармерів мусіли втікати з домів.

● ***У неділю 22-го квітня*** почалися святкування 100-их роковин з дня народження Вудро Вилсона, які триватимуть вісім днів.Під час святкування виголошуватимуть доповіді про життя 28-го президента ЗДА, про його працю в церкві у родинній місцевості в Стонтоні, Вірджінія, де це святкування відбувається, і про його зусилля заснувати Лігу Націй.

● **Губернатор Ню Йорку** Аверелл Гарриман заявив, що він вважає себе „неактивним" кандидатом на президента. Кармін Де Сапіо — сказав Гарриман, — говорить у своїм власнім імені, коли твердить, що Гарриман стане „активним" кандидатом на президента ЗДА.

Совєтська делеґація до ОН заперечує свою участь в примусовому поверненні моряків з „Туапсе" „на родіну"

Об'єднані Нації. — У зв'язку з зізнаннями, одержаними сенатською підкомісією внутрішньої безпеки, які підтвердили, що п'ять кол. совєтських моряків виїхало до СССР під примусом і що „впливала" в цьому напрямі на них совєтська делеґація до ОН під проводом Аркадія Соболєва, представник згаданої делеґації заявив, що все це не відповідає правді, бо згадані моряки . . . „виїхали добровільно", в чому мали можливість переконатися — за словами цього ж представника — й урядовці американської імміґраційної служби Про те, що переслухання доставлених совєтськими аґентами до виїзду моряків було дуже коротке і відбувалося в приявності совєтських аґентів, членів совєтської делеґації не згадується, як теж ні словом не сказано в ній про ті методи, з допомогою яких повелося совєтським аґентам „спонукати" до виїзду п'ятьох моряків з Туапсе, які, як це ствердили свідки під час переслухань в сенатській підкомісії внутрішньої безпеки, цілком не хотіли виїжджати.

На Кипрі продовжується терор

Нікозія. — У столиці Кипру молоді грецькі терористи застрелили двох турків: одного молодого турецького поліціянта та одного фабричного сторожа. На вістку про це турецька молодь почала збиратись на вулицях й кричати „Вулькан-вулькан" — назва турецької підпільної організації на Кипрі, покликаної до життя в реакції на терор кипрської грецької підпільної організації Еока. Англійські поліційні і військові авта негайно оточили цілий район, в якому скоїлись ті вбивства, та повели масові ревізії по довкільних домах. Майже водночас вибухли в різних пунктах міста пожежі: їх удалось негайно погасити, але вони були без сумніву свідомими підпалами збоку терористичної організації. Від часу, коли Еока почала діяти, вбито в індивідуальних актах терору на Кипрі 73 особи — англійців турків і греків на англійській службі.

● **У Банґкоку**, столиці Сіяму поліція застрелила 42-річного Хараса Сукчіпа, який наприкінці березня втік був із шпиталю для умовохворих, а в минулу п'ятницю пробував вдертися до американської амбасади, озброєний довгим ножем. Спершу він питався за американським амбасадором Бішопом, до якого — мовляв — має „довірочну справу. Амбасадор і його рідня дізнались щойно згодом про цей прикрий інцидент при вході до амбасади.

В СВІТІ

● **Оксфордські студенти** в Англії прийняли Хрущова й Булґаніна такими вигуками, що — за твердженням кореспондентів — це було „щастя" для англійського уряду, що „милі гості" не розуміють по-англійськи. У тих вигуках найбільше висловлювали студенти бажання на адресу гостей, щоб вони забиралися до чорта. Усе це англійська преса красномовно описує. Коли Булґанін і Хрущов на такі „побажання" посміхаючись вимахували руками — студенти вибухали гомеричним сміхом. Дві постаті „колективних диктаторів" у довгих жовтавих доцових плащах, особливо опецькувата постать Хрущова, викликають в англійців неповажне враження. Англійська публіка, призвичаєна до традиційних форм етикети, відчула, як образу, що совєтські диктатори склали вінок під пам'ятником Невідомого Вояка — у ґумових плащах.

● **В Ірані** рішено примусово щепити проти віспи кочовничі племена. Через те, що ці племена, дуже неохоче відносяться до щеплення, будуть заблоковані шляхи, якими вони мандрують. Американський і іранський центри охорони здоров'я в Теґерані шукають добровільних медсестер, що переводили б щеплення жінок, які не хочуть переходити щеплення у лікарів-чоловіків. В Ірані один лікар припадає на 12,000 мешканців (у ЗДА — на 750).

● **Західньо - німецьке міністерство закордонних справ** дістане від Англії і Франції німецькі архіви з 1867-1912 і 1937-1945 років, забрані з Німеччини в різні часи. Архіви за роки 1914-1936 залишаються в Англії до 31 грудня 1958 року для дослідження їх історикамм.

● **Марта Берта Гертоґ,** голляндка, мавши 6 років, переховувалась в маляйських джунґлях під опікою маляйки, яка врятувала дівчинку, коли її батьків схопили й вивезли японці. Батьки вийшли на волю в 1945 році, вернулись на Маляйський півострів і відшукали свою доньку. Вона, маючи 8 років, жила з своїм „чоловіком", маляйським учителем. Переведений батьками шлюбний розвід дитини викликав бунт серед консервативних автохтонів в Сінґапурі, які й досі придержуються звичаю вінчання в дитячому віці. Тепер Марта Гертоґ, маючи 19 років, вийшла в Голляндії заміж за 21-річного голляндця.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КРАЩІ ВИГЛЯДИ

В останніх днях відбулися деякі виступи, що виразно вказують на кращі вигляди тієї справи, яку в найглибшому переконанні вважаємо за основну і рішальну для кінцевого висліду теперішнього змагу між вільним і демократичним Заходом та рабовласницьким і диктаторським Сходом: для справи визволення поневолених Москвою народів. До цих виступів треба в першу чергу зарахувати промови президента Айзенгавера і демократичного лідера Адлея Стівенсона на зібранні Американського Товариства Газетних Редакторів у Вашинґтоні минулої суботи, а також пресові коментарі з цієї і деяких інших нагод.

Обидва лідери, республіканський президент Айзенгавер і демократичний кандидат на президента Стівенсон, заторкнули у своїх виступах проблему визволення поневолених народів. Президент Айзенгавер зробив це обережно, ставлячи справу більше в принципову площину, а Стівенсон ужив її головно як арґумент для критики теперішньої політики очолюваної президентом Айзенгавером республіканської адміністрації.

Президент Айзенгавер у першу чергу протиставив спасенні ідеї Американської Революції з-перед 180 років тим погубним концепціям і практиці, що їх застосувала совєтська революція. В останній тільки декаді американські ідеї волі допомогли понад 650,000,000 людей здобути собі національну волю і державну незалежність, а совєтська революція за той же час ще більше людей поневолила. Президент уважає, що волю легше оборонити, ніж після втрати здобути її знову. Але для вдержання волі вільні народи повинні докладати всіх зусиль, щоб вона не обмежувалась тільки ними, але поширювалась, і щоб її здобули також і ті, які її втратили. В теперішній совєтській політиці Президент добачає тільки зміну тактики, бо цілі її залишаються ті самі. Якщо теперішні совєтські володарі з „колективної диктатури", яка, на думку Президента, нічим не різниться від індивідуальної, засуджують внутрішню політику Сталіна, то вони повинні засудити й совєтські завоювання, привернувши волю уярмленим народам. У цьому напрямі повинна працювати і до того змагати також і закордонна політика вільного світу, закріплюючи оборону волі для тих, що її мають, і допомагаючи здобути волю для тих, що її втратили.

Адлей Стівенсон, зі свого боку, докоряв республіканському урядові за те, що він не тільки не додержав своїх визвольних обіцянок для поневолених народів, які виголошував перед приходом до влади чотири роки тому, але своєю практичною політикою зменшив у цьому відношенні авторитет Америки та підірвав до неї довір'я в цих справах, дозволяючи совєтській пропаґанді і політиці вихопити з *американських рук важливі визвольні арґументи та пропаґандивну ініціятиву.*

Обидва ці виступи, без уваги на їх мериторичне значення, мають велику практичну вартість, бо доказують, що проблема визволення поневолених народів не зійшла ще з порядку дня американської закордонної політики і залишається її важливою складовою частиною. Це видно також і по всіляких вістках та коментарях в пресі. Для прикладу, останні демонстрації емігрантів з-під Совєтів проти відвідин совєтських диктаторів у Лондоні відбилися широким відгомоном в американській пресі, при чому за відрадне явище треба вважати факт, що саме українцям віддають в цих вістках багато уваги, ставлячи їх на перше або одне з перших місць.

За відрадне і надійне явище можна вважати й американську інтерпретацію деяких подій в самому Совєтському Союзі. Наприклад, березневі заворушення в грузинській столиці Тбілісі, що їх совєтська пропаґанда з усілякими явними й прихованими плянами намагалась представити, як виступ грузинів в обороні детронізованого тепер Сталіна. „Н. Й. Таймс", коментуючи ще раз цю подію у виданні з 23-го квітня, видвигає твердження, які заслуговують на найбільшу увагу. Він пише: „Номінально це була третя річниця смерти Сталіна, що стягнула людей на зібрання в Тбілісі. Але це не був Сталінів деспотизм, що його хотів відзначити нарід Грузії. Це був грузинський націоналізм, що змусив грузинів виступити проти зібраних військ. Бо чому грузини не мали б бунтуватись? Чому Грузії — або Україні, Вірменії, Польщі чи іншій поневоленій країні — мається відмовляти вільного самовизначення в добі, коли Москва гіпокритично проповідує волю для того, що ще залишилось із колоніяльного світу?"

Все це й можна вважати за кращі вигляди для визвольної справи, і всім нам треба невпинно, наполегливо та всіми можливими способами й засобами працювати для того, щоб ці вигляди не тільки не зменшувались, але з кожним днем поліпшувались. Теперішня міжнародна ситуація, як і передвиборчий час в Америці, дають на це багато добрих нагод.

ДІЛО ЯСНЕ, ЩО... ДІЛО ТЕМНЕ

Треба таки сказати, що року 1956-го вродило на політичні сенсації як ніколи. А всьому винен Сталін. Кожний день приносить нове й нове продовження кримінальної повісти з головним героєм в особі „отця народів", якому 25 років молилися комуністи всіх країн. І всі ці ревеляції приносить не хто інший, як його ж таки вихованці.

А оце спробувала дати Сталінові по шапці з цього боку залізної завіси і російська еміґрація.

В останньому числі популярного американського журналу „Лайф" вміщено статтю бувшого генерала НКВД Александра Орлова (він же й Лев Нікольський, а може ще й якось інакше), який твердить, що Сталін до 1913-го року перебував на службі в царській поліції, як конфідент. Це сенсаційне відкриття уґрунтовується також на документі (його фотостат вміщено в „Лайфі"), який кілька років зберігав у своєму архіві Толстовський Фонд в Ню Йорку.

Як твердить А. Орлов, який втік до ЗДА у 1938 році, про службу Сталіна в царській політичній поліції він довідався від свого двоюрідного брата Зиновія Кацнельсона, що був у тих роках заступником Балицького, начальника НКВД на Україні. Матеріяли про роботу Сталіна в „охранці" буцімто випадково знайшов в архівах поліції якийсь енкаведист Штейн. Перелякавшись своєї страшної знахідки, він передав її Балицькому, а той поінформував про неї командувача збройних сил на Україні І. Якіра й члена Політбюра ЦК партії Косіора. Якір вилетів до Москви, щоб порадитися з своїм другом маршалом Тухачевським. Популярний тоді в армії Тухачевський, що недолюблював Сталіна, утаємничив у цю справу міністра оборони Гамарника та кількох інших генералів. Так постала змова проти Сталіна. Змовники рішили скликати в Москві військову нараду, запросити на неї Сталіна і там його застрелити або арештувати й судити. Довідавшись про все це, Сталін виарештував учасників змови і перевів ґрандіозну чистку, в якій Тухачевський і з ним 5000 високих старшин червоної армії згинули, як „аґенти чужоземних розвідок"...

Отак нібито виглядала вся ця справа.

У своїй книжці п. з. „Секретна історія сталінських злочинів", що її видав А. Орлов в англійській мові у Ню Йорку в 1953 році, про службу Сталіна в царській поліції він зовсім не згадує. Тоді розповісти про це А. Орлов не зважився, як каже він, „з мотивів особистої безпеки". Але тепер, заявляє він, „Хрущов безперечно знає цю таємницю, і я більше не маю причини мовчати про неї". А. Орлов не сумнівається, що головною, якщо не одинокою, причиною теперішньої антисталінської кампанії в Совєтському Союзі є те, що наслідники Сталіна дістали в свої руки матеріяли, які свідчать про його провокаторство.

У зв'язку з вміщеним у „Лайфі" документом, пані А. Толстая, голова Толстовського Фонду, на пресконференції в готелі „Амбасадор" у Ню Йорку, дала деякі вияснення. Вона заявила, що цей офіційний лист поліційного урядовця, в якому стверджується, що Джуґашвілі-Сталін дійсно був конфідентом царської „охранки". Толстовський Фонд дістав від певної особи і пробував свого часу опублікувати в ЗДА і в Англії. Але, „не зважаючи на його вірогідність, досі нам зробити це не вдалося, бо на перешкоді стояли міркування політичного характеру"...

Викриття провокаторської діяльности молодого ще Сталіна в царській поліції, не є ніякою сенсацією. Навряд чи й в молодості якісь морального характеру причини могли стримати від цього людину, яка під старість фізично зліквідувала всіх своїх партійних друзів, убила власними руками свою жінку, винищила голодом і холодом мільйони людей і взяла на свою совість найтяжчі злочини, що їх будь-коли доконано в історії людства. Зрештою, ця Сталінова „таємниця" не була й жадною таємницею. Про неї ще задовго до війни кружляли чутки в самому Совєтському Союзі і не раз писалося в еміґраційній пресі. В одній російській газеті, при нагоді розкриття цієї „таємниці", стверджується, що лідер грузинських меншовиків Ной Джорданія категорично заявляв, що Сталін доносив поліції на недогідних йому закавказьких меншовиків.

Але у зв'язку з усім сказаним вище постає декілька питань:

А. Орлов у „Лайфі" твердить, що саме колишня служба Сталіна в царській поліції спричинилась тепер до його розвінчання в Москві. Як узгіднити це твердження з тим фактом, що в усій розвінчувальній кампанії нові московські диктатори застерігаються, що до 1936 року Сталін був „хороший" — був великим революціонером, мав великі заслуги в побудові соціялізму, продовжував справу Леніна і т. д., а тільки після 1936 року зробився поганий — почав нехтувати ленінські принципи колективного керівництва і врешті став одноособовим диктатором?

Якщо припустити, як заявляє А. Орлов, що справді посмертну ліквідацію Сталіна розпочали нові диктатори з тої основної причини, що в молодості він був провокатором, то чи не оправдує це під моральним оглядом Хрущова, Булґаніна і К°? Виходило б, що ці люди, Сталінові соратники, які повинні б відповідати за всі злочини Сталіна, є зовсім не такі, як Сталін, а значно кращі, що вони дбають за честь комуністичної партії більше, як за власне життя і добробут; що в ім'я історичної правди і в інтересі чистоти партійних риз вони навіть готові захитати й наразити на небезпеку самий совєтський режим, в якому є найчільнішими персонами. А все це, звичайно, річ більш як сумнівна.

А. Орлов заявляє тепер, що служба Сталіна в ролі конфідента була „найстрашнішою його таємницею". Але про цю „найстрашнішу таємницю" у своїй книжці він нічого не написав „з причини особистої безпеки". Чим же керувався автор, коли, беручись писати книжку про злочинницьку суть Сталіна, заздалегідь рішився не сказати в ній найголовнішого? І як не можна назвати інакше, як не свідомою дезінформацією американського читача?

Також багато сумнівів викликає переданий Толстовським Фондом до „Лайфу" лист поліційного урядовця, в якому стверджується, що в 1906-1908 рр. Джуґашвілі-Сталін „давав цінні аґентурні відомості", по приїзді до Петербурґу став аґентом „охрани", але після того, як вибрали його в Празі до ЦК партії, „став в явну опозицію до уряду і припинив зв'язок з поліцією".

В автентичність цього листа, як виходить, не зовсім повірили експерти, деякі застереження проти нього висловлено і в російській пресі (на листі немає урядової печатки і назви міста, звідки його вислано; не подано аґентурної клички Сталіна; до ЦК Сталіна не вибрано, а кооптовано, і не в Празі, а вже після Празької конференції). Особисто у нас породжує сумнів до того ж і стиль, в якому написана ця поліційна реляція („Сталін став в явну опозицію (!) до уряду" і т. ін.).

Але при цьому зринає ще таке питання: якщо це справді автентичний документ, то чому, коли Сталін „припинив зв'язок з поліцією", не використала вона його попередньої служби в ролі конфідента, щоб скомпромітувати в очах однопартійців? Чому не витягнула Сталіна-Джуґашвілі на світло денне і морально не знищила в початках революції, коли вибився він на самий верх партійної ієрархії?

А втім, якби навіть і був це правдивий документ, то лише подив може викликати заява пані А. Толстої про те, що досі, не зважаючи на всі старання, опублікувати його не вдалось ні в ЗДА, ні в Великобританії, бо „на перешкоді стояли міркування політичного характеру".

Зовсім незрозуміла ця заява. Хто в ЗДА чи в Англії не дозволяв чи міг не дозволити опублікувати документ що викриває злочинність Сталіна не від 1936-го, а від 1906-го року? Кому залежало на тому, щоб цей, якщо він правдивий, документ пролежав у схованці аж до часу, коли самі большевики рішили Сталіна другий раз угроблювати?

Взагалі з усім цим є так, як той дядько казав: діло ясне, що... діло темне.

В. С-ко

НОВА БЕЗПІДСТАВНА НАПАСТЬ

Одностайна кампанія всієї російської еміґрації, старої і нової, від чорної сотні праворуч по соціялістів ліворуч, проти „разчленителей Росії" викликала реакцію і по жидівському боці. Нюйоркський щоденник „Туґ-Морґен" приніс у числі з 13 квітня ц. р. велику статтю одного з його редакторів, д-ра С. Бікля п.з. „Росія завтрішнього дня", в якій по суті виступає проти єдинонеділимства. Він говорить про еміґрацію „мрійників" у Парижі, Лондоні чи Ню Йорку та їх внутрішню взаємну боротьбу, і не вірить, щоб еміґрантські мрії про свободу України, Литви, Білоруси чи Латвії здійснились у швидкому часі. Проте, він не легковажить тих мрій, признаючи, що „сила таких переконань завжди була тайною здійснених снів". Жидівський публіцист стверджує, що жиди, борючись за постання держави Ізраїлю і вдержання тієї держави проти її ворогів, принципово мусять стояти по боці тих, які прагнуть до свого визволення. Тим паче дивує його становище тих російських псевдолібералів і соціялістів, які автоматично обдаровують називами реакціонерів і ворогів російського народу кожного українця, білоруса, литовця, грузина чи вірменина, які говорять про право своєї батьківщини на незалежність. І д-р С. Бікель виступає проти тих жидів, які приєднуються до російських псевдодемократів, що заперечують теперішнім підсовєтським народам право на державну незалежність.

До цього місця (тут передано тільки короткий зміст широких висновків жидівського автора) — все в порядку. Але чомусь то д-р С. Бікель уважав за потрібне додати до бочки меду ложку дьогтю. Бо зараз після отих розумних зауваг читаємо таку його цікаву заяву: „...Знаю, що ми, жиди, не маємо чого симпатизувати українцям, литовцям чи латишам і не зобов'язані ставати в обороні їхньої незалежности. Ми не зобов'язані до цього, бо чимало українців, литовців та латишів співпрацювали з гітлерівцями і допомагали їм вигнищити третину нашого народу. А щодо тих українців, литовців і латишів, які не заплямували себе мордуванням і завжди були вірні ідеалам людяности, то досі ми не чули покаяння від них, зробленого в імені цілого народу, щоб можна було вважати його запевненням, що більше таке не повториться. За кожним разом, коли ті демократичні українці, литовці і т. д. заторкували прикре питання про морд-кооперацію з Гітлером, вони не ставили крапки над своїм соромом і виною, а завжди пробували боронити (хоч і не виправдувати) ту частину свого народу, що співпрацювала з Гітлером, і скидати вину на нещасні історичні обставини".

Прочитавши уважно цю статтю д-ра С. Бікля, український читач не знає, чи жидівський публіцист використав нагоду російської неділимської кампанії на те тільки, щоб ще раз ударити по українцях, литовцях і латишах, чи, заявивши про свої симпатії до їх визвольних змагань, настрашився темної вулиці і рішився відразу зацитькувати її, копнувши тут же українців, хоч свідомий, що зроблений ним закид безглуздий, — чи він усе це писав щиро, з вірою у власні слова. Невідомо теж, котра з оцих трьох можливостей гірша. Кожна з них дивує тим більше, що д-р С. Бікель — автор поважний (він є тепер головою жидівського ПЕН-клюбу), і українська проблематика йому не чужа. Неможливо також, щоб д-р С. Бікель не знав досі, що український політичний провід і поважна українська преса ніколи не „боронили" „морд-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Дмитро Бучинський

ВСЕ ДЛЯ БАТЬКІВЩИНИ...

Мадрид. — Дня 12 квітня 1956, о год. 12 вполудне, в Мадриді помер герой Толедського Альказару, генерал Хозе Москардо Ітуарте. Похоронений дня 13 квітня в Альказарі в Толедо. Спочив коло свого сина Люіса й оборонців духової твердині сучасної Еспанії, яка по вічні часи залишиться символом лицарського духу, незрівняного героїзму й жертвенности трудів, крови і життя на жертовниках Бога й Батьківщини.

Генерал Москардо — був дуже симпатичною людиною у звичайному житті. Щирий і сердечний, як звичайний вояк, але духовий велетень, коли йде про християнські ідеали, коли йде про труди й жертви для Батьківщини. В цих випадках генерал Москардо залишиться неперевершеним не тільки в історії Еспанії.

Ген. Москардо від ранньої молодости ненавидів всяку офіційщину, б ю р о к ратизм, формалізм. Він був правдивим другом своїх вояків, не дивлячись на генеральські відзнаки, був братом для кожного, всі обов'язки сповняв сам, не перекладаючи їх на своїх підвладних. Двері його урядових кабінетів завжди і для всіх стояли отвором, ніколи він не перестерігав годин прийнять, коли йшло про розмову з людиною, якій він мав подати допомогу чи пораду.

Якраз добігає рік, коли ген. Москардо прийняв нашу делеґацію УВАН, яка передала йому для Альказарського Музею в Толедо фотокопію і переклад „Поеми про Альказар" Антонича. Генерал вислухав наш привіт, сам прочитав переклад поеми, був глибоко зворушений, дав делеґації до диспозиції своє авто, асисту зі своїх адьютантів, хоч до цього не був зобов'язаний. Цікавився всіма нашими справами, для УВАН передав свою фотографію з автографом і вкінці просив передати привітання для всіх українців. Привіт цей не був звичайною офіційщиною чи куртуазією, а щирим братнім привітом, бо Покійний високо цінив людей і народи, що борються проти насильства московського комунізму.

Хтось сказав, що „історія — це біографія славних людей і епопея їх безсмертних діл". Правда це, чи неправда — дискутувати не будемо. Треба, одначе, сказати, що епопея генерала Москардо не почалась у моменті, коли він вийшов з катакомб-руїн Толеданського Альказару, а він почав писати її вже в ранній молодості.

Хозе Москардо Ітуарте народився у родині військовика в Мадриді 26 жовтня 1878 року. Закінчивши середню освіту в Колеґії Пресвятого Серця Христового, вписався на медичний факультет столичного університету, який скоро покинув, бо його життєвий шлях був вояка, а не лікаря. Вступив у військову Академію Піхоти в Толедо (на 18 році життя), яку закінчив з ранґою поручника. Брав участь у всіх війнах Еспанії аж до 1929 року. В тому році одержав ранґу полковника і призначення директора Колеґії Марії Христини в Толедо, де виховуються молоді хлопці до військової служби.

В червні 1936 року полковник Москардо був у Мадриді, приготовляючись до подорожі в Берлін на всесвітню олімпіяду. В тому часі вже шаліла по цілій Еспанії хвиля московсько-комуністичного терору. Здається, що кожна людина, використала б пригожі обставини, покидаючи країну, де на кожному кроці є загроза для людського життя. Довідавшись, що підготовляється всенародне повстання проти червоної республіки, полковник Москардо зараз же їде до Толедо й очолює повстанський рух.

Дня 19 липня 1936 р. одержує наказ тодішнього міністра війни, щоб всі запаси зброї та стрілива, що знаходились у толеданських фабриках зброї, доставити до Мадриду. Ті боєприпаси забрав під свою опіку Москардо, магазинуючи їх в Альказарі. Скоро країна загорілась вогнями революції і полковник Москардо, разом з 800 вояками й старшинами, беручи на свою відповідальність таке ж число безборонних жінок, дітей і старців, замикається в Альказарі. Таким способом, серед червоного моря, тільки 60 км від столиці, створив леґендарний острів оборони.

Проти Альказару комуністи кидають свої найкращі сили, засипають його грубою верствою смертоносного заліза. Мертві, поранені, пошесть, голод, брак води, безнадійність на підмогу, а всі короткі звіти оборонця кінчаються: „В Альказарі без змін!"

Вкінці дня 23 липня, за допомогою телефонічного дроту, відбулася коротка розмова: „Тату!" — говорив син Люїс. „Що, сину?" — спитав батько. „Нічого. Кажуть, що мене розстріляють, коли ти не здаси Альказару", — пояснив син. „Поручи свою душу Богові, крикни: Хай живе Еспанія! і вмри як патріот!" Це відповідь батька. Відповідь, яка ще сьогодні заморожує кров у людських жилах, але рівночасно відповідь, яка наповнює душу гордістю героїзму, гордістю посвяти.

„Можете заощадити собі час, який ви мені дали (командант червоної міліції дав полковникові Москардо 10 хвилин на рішення), бо Альказар ніколи не здасться!"

А треба знати, що місяць перед цією розмовою полковник Москардо вже був утратив першого сина Хозе, якого комуністи розстріляли в Барсельоні, в їх руках знаходилась його рідня, якій також загрожувала смерть. А він, як старозавітній Ісаак, жертвував їх на жертовнику цілопалення для Бога й Батьківщини.

По 72 днях оборони, полковник Москардо, залишаючи руїни Альказару, щоб продовжувати вирішальні бої на фронтах Ґвадаляхари, Сінка, Балягер, Куенка, прощався з ними зворушливими словами: „Жертвую за врятування Еспанії все, що я тут витерпів: ув'язнення і терпіння моєї жінки і найменшого сина; смерть моїх синів — одного в Барсельоні, другого в Толедо і втрату всього, що було дороге для мене. Вперед!"

В червні 1947 року, в часі товариської зустрічі зі своїми друзями по військовій академії, Москардо з духовою гордістю говорив: „Хто з вас не поступив би, як поступив я? Тому сорок років нас учили, що старшина, одержуючи наказ боронити якусь позицію, боронить її до кінця. Саме так просто — зробив я!"

Чи це було так просто, годі собі навіть уявляти, але, що це був вияв найвищого героїзму і вияв найвищої жертвенности й патріотизму — це так!

Данило Богачевський

ТУХОЛЯ

(3)

Ті втечі приносили деяку користь і тим, які залишалися, бо кожен утікаючий лишав дещо зі своїх речей, головно коци, які виявлялися дуже важливим артикулом, бо вже милевими кроками зближалася зима, а в бараках не було печей ні дров. Я пам'ятаю, що в той спосіб я доробився чотирьох коців, та по кількох днях втратив два, бо один з „мандрівників" роздумався та вернувся до бараків. Коли вже холод надто зближався, то сконцентрованими зусиллями всіх мешканців бараку все ж таки пощастило роздобути відповідну кількість цегол, а знову „фахівці" вимурували печі так, що згодом кожен барак мав щонайменше одну піч. Дрова ми брали з других бараків вечорами, коли вже закінчилися всі інспекції — очевидно на основі „відповідного" порозуміння з сторожею при дротах. Тож і цю проблему все ж таки наладнано досить можливо. Було воно трохи мороки з „заготівлею" дров, бо ми не мали ні пил, ні сокир — а дерево треба було заховати, щоб рано хто не бачив — та і це нам вдавалося завжди при відповідних зусиллях. Це вже не була страшна проблема.

Дугою ділянкою, яка „насунулася сама від себе" — це був спів і вистави та деякі імпрези. Вже в самих початках, зовсім природно, можна сказати, спонтанно створилися два хори. А що то був найгарніший час, теплий та погідний, тож народ співав часто до пізньої ночі. Голоси були добрі, спів культурний, тож і не диво, що мимо наших бараків згодом почалася променада. І нам це було досить вигідне, бо при тій нагоді могли зблизитися до дротів різні продавці та процвітала торгівля. Одного разу однак стався інцидент, який вніс заколот в це торговельне життя. Хтось зробив донос (говорили навіть, що то одна з тих „патріотичних" пань), що при дротах відбувається нелеґальна торгівля, і сторожа дістала гострий наказ відганяти від дротів всіх продавців. Це очевидно обурило наш народ і вони рішили помститися. І коли знову надійшов час променади, співаки виступили в досить невідповідних одягах. Це сконфузило публіку так, що навіть команда табору інтервеніювала, та наші вияснили, що це відповідь на дуже невідповідну поведінку публіки. Остаточно інцидент закінчився, променада, спів і торгівля пішли далі своїм ходом. Крім тих принагідних настроєвих концертів, ще давали наші і вистави та концерти в спеціяльно для цього улаштованому бараці. Ті вистави і концерти підготовлювано по змозі дуже дбайливо і згодом виробилися правдиві мистці в характеризації. На деякі з тих вистав та концерти командант нашої сторожі запрошував і вибранців зі „сметанки міста". Згодом стало дуже модним одержати запрошення на таку імпрезу.

Та найважливішою ділянкою, на яку спрямувалися наші зусилля, була ділянка науково-освітня. А початок її був дуже замітний.

Коли ми прибули до Тухолі, по якомусь часі ми дістали книжки і з часом кількість тих книжок все більшала. Мені попав в руки підручник французької мови Лянґеншайдта. А що я колись вчився французької мови, тож я запропонував декому з наших, щоб училися по-французьки, „бо може колись пригодитися". І так теплими сонячними ранками ми сідали під бараком і студіювали граматику французької мови Лянґеншайдта.

Згодом в нашій „бібліотеці" появилися і підручники суспільної економії та твори з тієї ділянки, і я знову зібрав певний гурт осіб для суспільно-економічних студій. Це були малі та досить незугарні початки. Одначе сама думка виявилася здоровою і вже в короткому часі створено тут „Шкільну Раду" (якщо не помиляюся в назві) і вже систематично ми почали організувати різного рода курси (матуральні, правничі, суспільно-економічні та ін.). Команда пішла нам в тому напрямі назустріч настільки, що нам відступлено на ту ціль окремий барак. І так ми зробили „поділ годин" та взялися серйозно до науки. Виявилося, що в таборі маємо досить поважну кількість фахових осіб, і тому наша школа розвивалася дуже гарно та стала під кожним оглядом корисною інституцією. (Командант табору дуже нею пишався і при кожній нагоді показував барак, де був „університет" як він це називав). На жаль, вже зовсім не пригадую собі ані поділу годин, ані кількости викладачів, ні „учеників". Пригадую собі тільки, що на деяких предметах була поважна кількість слухачів, якщо не помиляюся, то було 60 до 80 осіб.

Коли ж заторкнемо духову сторінку того таборового життя, то мушу відмітити декілька характеристичних та маркантних ціх, а то:

1) Веселість та безтурботність — той правдивий таборовий безпосередній гумор, який тоді був природний і самозрозумілий, але який одначе треба сьогодні подивляти. Проявлявся він і в щоденному житті і в тих примітивних часописах, які час-до-часу появлялися (та назви їх я вже забув зовсім). Пригадую собі такий один факт: були в таборі три „Байраки" і один чи два з них захворіли на шлунок. За декілька днів появилася чудова карикатура з написом „За Байраком Байрак..."). І ще сьогодні я призадумуюсь над тим, де лежить основна причина та джерело тієї веселости та безжурности. Пояснити можна хіба тим почуттям совісно і гідно сповненого обов'язку, задоволенням, що його дає спокійна совість.

2) Безпосередність, щирість та правдива товариськість у поведінці та взаєминах. Між тією великою кількістю старшин були особи найрізнородніших політичних угрупувань та ідеологічних напрямків і навіть різних націй, бо були і німці, та я ніяк не можу собі пригадати ні одного непорозуміння, яке випливало б з цього приводу. Під тим оглядом був повний спокій та взаємна пошана. Проблема ця майже не існувала.

3) Достойна і відповідна поведінка назовні. Можу з чистою совістю твердити, що нашою поведінкою ми здобули пошану і в наших ворогів. А коли декому і вдалося догово-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА СКОРОМУ ПОЇЗДІ

Блимне полина,
лic промигтить,
Поле колосєям
пестить блакить.
Мчаться вагони,
дзвенять щодоби,
Тануть за поїздом
диму клуби...
...Так поринають
віки в забуття, —
І без упину
йде тільки життя.

ЮРІЙ ГОЙДА

ВІД УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Сьогодня подаємо листи ВП. Платників і Жертводавців УНФонду, що надіслали свої вплати за час від 3 січня 1956 до 7 квітня 1956 р.
Усім — висловлюємо — щиру подяку!

ГРОМАДЯНИ!

ДІЛОВИЙ 1955-ий РІК УНФОНДУ ЗАКІНЧУЄТЬСЯ!
ВСІ ПОСПІШІТЬСЯ ІЗ ВПЛАТОЮ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ!

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ

ЗА 1955 Р. ВПЛАТИЛИ:

ЛИСТА ч. 4. (Від 3 січня до 7 лютого 1956 р.).

Морроз: Д. Волощук $10.
Москва: Д-р Филип Теофіль Демус $10 (за 1956).
Оттава: Д-р Володимир Кассараба $30.
Палатайн: Іван Василаті $5.

ІНДІЯНА:

Іст Шикаго: Іван Ласкевич $10; Іван Усик $10.
Форт Вейн: Яків Зінченко $10.

АЙОВА:

Айова Сіті: Михайло Ґловяк $10; Анна Ґловяк $5.
Маскатайн: Дмитро Нестеренко $10.
Оттамва: Юрій Луценик $5.

КЕНЗАС:

Топека: Іван Тарасик $10.

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: По $10: Д-р Омелян Дерій, Омелян Гой, Анна Яцюк, Павло Калиновський, Панас Касіян, Тома Котик, Матірний Союз Українок, Марія Мулькевич, Семен Михайлишин, Теофіль Попович, „Провидіння" (66. відділ), Емануїл Притула, „Самопоміч" (відділ), Анна Шулька, УНС (290. відділ), Василь Верний, Борис Зілинський; Дмитро Козак $5 (доплата до 1952); Іван Шмігулець $2 (коляда).
Гайтсвіл: Д-р Теодор Залуцький $10.
Гарвуд: Петро Свистун $10.
Мавнт Райнієр: Д-р Евген Гіль $10.
Селісбюрі: Д-р Василь Малиновський $10.

МЕССАЧЮЗЕТС:

Валтгам: М. Бойко $1.
Бостон: По $10: Дмитро Гурин, Іван Назар; Дмитро Владимір $10.
Ферривю: Микола Дикан $10.
Гедлей: Іван Забавський $5.
Гайсатонік: Петро Кекіс $25 (в тому по $10 за 1955 і 1956 роки та $5 доплата до 1950 р.).
Джемейка Плейнс: Володимир Баран $10.
Лавренс: Іван Огера $5.
Маттапан: Д. Шидловський $2.
Медфорд Порт: Іван Буцяк $10.
Пітсфілд: По $10: Пантелей Ярмій, Іван Тарнавський (за 1956 р.); по $5: Яків Харів, П. Усенко.
Роксбюрі: По $10: Дмитро Ґаврилюк, Григорій Гриценко.
Рослиндейл: По $10: А. Копистенський, Михайло й Олена Школяр.
Сейлем: С. Завуличний $1.
Спрінгфілд: Микола Макуха $10.
Велслей: Андрій Бараник $10.
Вустер: Омелян Яворський $5.

МІШІҐЕН:

Бентон Гарбор: По $10: Василь Лизун, Михайло Свербінський.
Бірмінгем: Александер Йова $10.
Денборн: По $10: Петро Бойдуй (за 1956), Юстина Мліновська.
Детройт: УНСоюз (94. відділ ім. М. Шашкевича) $40 (за 1956); по $25: Михайло Дворянин, д-р Павло й Ірена Джуль; по $10: д-р Ілля Андрусяк, Ксеня й Олекса Антипів, Михайло Бабій (за 1956), Юрій Бараник, Михайло Важанський, Василь Білик, Василь Білинський, Теофіль Влажкевич, д-р Володимир Гайс, Данило Чубатий, Михайло Дудар, Стефан Фіта, Дмитро Генко, Марія і Петро Грамяк, Василь Керницький ($12), Андрій Кісломед (за 1956), Богдан Коссак, Павло Крайдуб, Ярослав Кривий, Василь Лазечко, Прокіп Лема, Роман Лазарчук, Анна Луцька-Лопянецька, Василь Малкович, Теофіль Марчук, Ілько Марущак (за 1956), Андрій Михалик, Григорій Омельченко (за 1956), д-р Софія Парфанович (за 1956), д-р Яків Писарів, Василь Решетилович, Александер Радзикевич, Микола Семеґен (за 1956), Атаназій Слюсарчук, Анастазія й Іван Степанюк, Михайло Шавалюк, Евген Турянський, Богдан Ухач, Володимир Українець, УРСоюз (90. відділ), УР Союз (272. відділ), Марта і Зенон Василькевич, д-р Августин Задурович; по $5: Володимир Несторович (доплата до 1950 року), П. Потапенко, Майк Шіак; по $2: М. Кахній, А. Жиботко.
Флінт: По $10: Микола Хомик, Дмитро Досій, Іван Гермак, Теодор Кісілевич, Михайло Лиходат, Ілля Мельник, Данило Савчин, Іван Шумко.
Гренд Репідс: Петро Зботанів $10.
Гемтремк: Ілько Рожак $25; Михайло Крижанівський $20; по $10: Евгенія і Роман Будзак, Петро Хилич, Тома Чубик, Григорій Галаженко, Ольга і Володимир Гриньків, Степан Лань, Микола Лаврин, Михайло Лось, Григорій Оленич, Степан Ониськів, Ірена Подгурська, А. С. Богдан Сторожук, Софія і Володимир Тустанівський, о. Михайло Тимчук (за 1956), Роман Віханський (за 1956), д-р Антін Заплітний; Александер Брунець $5; Михайло Чорний $3.
Ню Бостон: По $20: Дмитро Городечний (55 і 56 роки), Іван Городечний (за 1955 і 1956).
Овк Парк: Ірена й Остап Захарків $25.
Пинкоммінг: Іван Заполюх $10.
Ройал Овк: По $10: Корнило Івасюк, Марія Сковрон, Володимир Сковрон.
Сеґінав: Степан Зеленюк $10.
Ван Дайк: Михайло Ґалат $10.
Вайендот: Григорій Кузів $15.
Вудленд: Мик. Викасервіц $2.

МІННЕСОТА:

Чегалм: Петро Іванца $10 (за 1956).
Гоплок: По $10: Евстахій Круць, Антін Кирилюк.
Гопкінс: Марія й Андрій Гайдуков $10 (за 1956).
Міннеаполіс: Сергій Ярмоленко $20 (за 1954 і 1955); Семен Августович $12; по $10: Максим Амброзяк, Евген Карпяк, Микита Муха, Микола Щербаненко, Василь Титканич, УНСоюз (385. відділ); по $5: Василь Калюжний, Мефодій Леус, Сергій Петрович; по $1: О. Лютий-Лютенко, В. Романовський.
Сейнт Пол: Лев Рудавський $10.

МІЗУРІ:

Седалія: Ольга і Стефан Ґуляй $20 (за 1955 і 1956).
Сейнт Луіс: По $10: Йосиф Хлопак (за 1956), СУА (32 відділ за 1956); М. Ґардиґайло $3.

МОНТАНА:

Бат: Микола Гладкий $10.
Скобей: Николай Чорнюк $10.

НЕБРАСКА:

Лінколн: Михайло Калита $20 (за 1955 і 1956).
Омага: о. Ярослав Свищук $20 (1954 і 1955); д-р Володимир Бурдьо $15; по $10: Мирослав Кальба, Іван Костів.

НЮ ГЕМПШИР:

Манчестер: Іван Шопяк $2.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Байон: По $10: Лев Бачинський (за 1956), Ілля Солонинка (за 1956).
Белмар: Михайло Задоник $5.
Беллвіл: Павло Гарнік $20.
Бріджтон: Марія Кершак $5.
Картерет: Микола Микула $10; Іван Кучман $2.
Четем: Іван Паньків $10.
Кліфтон: Петро Давидович $10 (за 1956); по $1: Т. Москаль, В. М. Сметана.
Кренбюрі: Юстина Левицька $15 (за 1956).
Елизабет: Іван Подільчук $10.
Ендикот: І. Чубинський $1.
Фріголд: Гліб Науменко $10.
Гарфілд: Ю. Тарас $1.
Грейт Медовс: Катря Гіль $5.
Гекенсак: Іван Фук $10.
Гіллсайд: Панько Телевяк $5.
Ірвінґтон: По $10: Михайло Пилипчук, Михайло Шаркевич; А. Соколовська $5.
Джерзі Сіті: Степан Зарічний $30 (за 1951, 1955 і 1956); Український Народний Дім $25; Петро Костик $20; по $10: Петро Боген, Розалія Ґулькевич, Михайло Голубець, Андрій Ядзин, Іван Янко, д-р Григорій Явний, Осип Кейса, Марія і Василь Куцей, Параскевія і Михайло Команецький, Андрій Мазур, Тессі Міссіріс, Антін Пелльо, Брати Починок, Петро Постолюк, И. С., Осип Смоляк, Діоніз Смотрич, Микола Швед, Т-во „Просвіта", Михайло Васюта, Ярослав Закаляк, Василь Жуковець; по $5: Ксеня Барна, Іван Лашок, Григорій Панько, Микола Попович, Федір Вовк, Іван Шупяний; Теодор Полегенький $3; Мих. Перій $2; по $1: Стефа Дзядів, М. Крачківський.
Літл Фоллс: Йосиф Худоба $10.
Мава: В. Гермак $*0.
Менвіл: А. Шиґера $1.
Марлборо: Іван Гринкевич $10.
Мілвіл: По $10: Юлія Козак, Стефан Патен.
Монмоут Джонкшен: Йосиф Самборський, $5.
Нюарк: По $20: Мирон Леськів (за 1955 і 1956), Іван Піскор (за 1955 і 1956); по $10: Павло Батьків, Евген Балацький (за 1956), Володимир Бекесевич, Стефан Бойків (за 1956), Іван Бурило, Михайло Цюпа, Василь Хомик, Іван Дідоха (за 1956), Марія Добровольська, Степан Ґерула, Володимир Гілевич, Ф. Гордон, Адам Ґец (за 1956), Антін Ґулька, Ольга Гаврилюк, Василь Грибик, Юрій Іванків, В. Я., Валентина Яковенко, Лев Коленський, Онуфрій Копей, о. д-р В. Клодницький (за 1956), Михайло Куцинський, Ольга Мусаковська, Юліян Мусаковський, Микола Назар, Микола Оберишин, д-р Богдан Олесницький, Іван Пацлавський, Павло І. Плакида, Ольга Попович, Богдан Попович, Юрко Торбич, УНС (371. відділ), Юліян Венке, Оттон Венке, І. З., М. З., Павло Заблоцький; по $2: Трохим Дугельний, Петро Малицький, Михайло Павлик, Кость Степовий $5; Г. Дац $1.
Норт Галедон: Володимир Федчишин $10 (за 1956).
Пассейк: По $10: Володимир Бакалець, Петро Дадичко, Микола Ґудзій, Петро Касій, Григорій Клименко, Олександер Ничка, Володимир Пеленський, Іван Романчук, Андрій Загребельний; по $5: Йосиф Кондзельський, Тихон Шевчук; Микола Леґедза $2.
Петерсон: По $10: Юстина і Михайло Антонів, Стефан Бобиляк, Григорій Мокроусов, Ефим Олешко, Марія і Василь Петришин, Василь Томачук; Володимир Федчишин $5.
Перт Амбой: По $10: Дмитро Галушка, Степан Грабар, Іван Савка, Дмитро Степась, Микола Степась, д-р Юрій Срібний; Петро Тицький $5; по $2: Василь Кослина, Алекс. Ковальчик.
Філліпсбурґ: Михайло Допілка $10.
Плейнсборо: По $1: Берта Рукович, М. Круковська.
Помптон Плейнс: Мері Козак $5.
Плейнфілд: УНСоюз (372. відділ Т-во ім. І. Франка) $35.
Раритан: Б-во св. Архангела Михайла $10.
Рінґовс: Анна й Ілько Вітенко $5.10.
Ріверсайд: Г. Грицьків $1.
Ротерфорд: М. Томчук $5.
Сібрук: Гнат Коваль $10.
Савт Амбой: Б. Мельник $2.
Савт Плейнфілд: По $10: Юліян Хміль, Лев Хміль, Марія Хміль, Василь Хміль (старший), Василь Хміль (молодший); по $5: Флоренс Хміль, Надя Хміль, Софія Хміль.
Товако: Григорій Музика $10.
Трентон: По $10: Іван Фурик, Олекса Яремишин, Карпатський Союз (відділ), Стефанія і Юрко Криса (за 1954), д-р Ярослав Левицький, Михайло Мартиненко (за 1956), Василь Сердюк (за 1956), Дмитро Січ, Павлина Скремета, УНСоюз (відділ 116).
Вартон: Александер Василенко $10.
Вестфілд: Іван Гусар $10 (за 1956).
Вудбайн: По $10: Н. Д. (за 1956), Іван Зарицький.

НЮ ЙОРК:

Амстердам: По $10: Микола Андрухович, д-р Петро Хрептовський (за 1956), Ярослава Дереш, о. прот. Леонід Долинський, Стефан Кравс, Олекса Пристай, Союз Українок Ам. (відділ), Павло Войцеховський, Александер Жиглевич; Стефан Гребінчак $5; П. Зеніч $1.
Асторія: Яків Гаврилко $25; УНС (5. відділ св. о. Миролая) $20 (за 1956); по $10: Андрій Гула, Йосиф Іванчук, Маріян Курочка, Діяна Керницька, Севастіян Подольський (доплата за 1950), Іван Ткач.
Оборн: Відділ УКК $35.50 (з свята 22. січня 1956); по $10: Мирон Кіналь, Ярослав Коваль, Григорій Ковальчик, Іван Німець (за 1956), Андрій Рочій, Василь Троцюк, Семен Зановяк; Стефан Адамчук $5; Стефан Коник $4; Мих. Латанишин $2 (1956); Андр. Кир $1.50. — Приділ для УКК з різдвяної збірки в сумі $170. Жертводавці: о. Василь Осташ $10; по $5: Іван Веселовський, Запорожська Січ; Олекса Горбаль $3; по $2: С. Адамчук, С. Балащак, П. Базарник, В. Березівський, О. Білинський, К. Боґнер, М. Дмитренко, М. Ґузиляк, Г. Гавучак, Д. Голяк, І. Голиборода, Е. Груба, Т. Гриник, М. Яхвяк, М. Ярко, Ю. Кімак, М. Косяк, І. Костишак, Я. Коваль, Г. Ковальчик, М. Латанишин, Р. Лемчак, М. Максимів, В. Матічин, О. Мільчаковський, М. Мороз, Ресторан Намісняка, І. Наогольник, І. Німець, Е. Панківський, М. Пастушин, М. Пінчак, П. Пироганнич, В. Ракуш, Суз. Рестлій, А. Рочій, І. Стефанів, В. Стриганич, Укр. Роб. Союз, Ілько Вейко, С. Зановяк; по $1.50: М. Ченко, М. Голяк, Й. Шимків; по $1: А. Баюс, О. Баран, М. Базар, А. Віляк, А. Бішоп, Е. Бішоп, М. Бішоп, І. Боцонь, Р. Богаєць, М. Боляк, К. Боляк, Р. Халупницький, М. Хамуляк, М. Хомин, В. Чеканський, С. Чернявський, А. Дашівська, М. Давн, М. Ділай, П. Ділай, С. Дунчак, І. Душатинський, М. Еванс, П. Фецич, В. Федорчук, Д. Федичканич, С. Федишин, В. Федишин, М. Фестик, М. Фіґа, М. Ґалянт, П. Ґера, В. Голембюк, І. Ґузеляк, І. Ґузиляк, Б. Галас, М. Ганушак, Г. Гавришків, П. Герман, І. Гладун, П. Глива, П. Грицько, М. Гулик, С. Гусяк, А. Кахнич, З. Казанівський, М. Кіналь, М. Комарницька, В. Комарницький, С. Коник, І. Король, І. Ковач, М. Коваль, Я. Куць, М. Кухта, Ф. Купчинський, М. Курій (старш.), М. Курій (мол.), Л. Кушик, К. Кузьмин, А. Кир, Феня Лапай, І. Лантсман, І. Лапичак, Й. Лепак, М. Любий, М. Мацичко, Т. Мацичко, В. Майовський, І. Марчишин, А. Маслій, Д. Маслій, Анна Петровка, Г. Мільчаковський, І. Мриґлот, А. Малик, М. Митник, С. Найда, П. Намісняк, І. Опришко, Й. Пачовський, І. Перун, В. Перун (ст.), В. Перун (мол.), Й. Підлипчак, А. Пінчак, С. Пінчак, Д. Правик, І. Пискур, П. Питель, Д. Радьо, П. Рестий, Р. Ролян, Т. Рудик, В. Рикопис, М. Саварин, О. Саварин, М. Савран, Я. Смоляк, Е. Сова, Л. Срочак, І. Стецюцяк, П. Шевчик, В. Тарбай, В. Троцюк, В. Василько, М. Вільчинська, П. Вільчинський, В. Вівсяник, Климентина Зобків; Марія Савчук 75 ц.; по 50 ц.: Т. Дякунчак, Олена Фалат, Ю. Герняк, В. Галанич, Марія Юськів, І. Качуряк, В. Пельц, Й. Ребець, Дж. Рестер, А. Шварик, В. Вільчек; В. Шимків 25 ц.
Бабилон: Іван Соломаха $16 (за 1956).
Бінґгемтон: По $10: Володимир Хруник, Юрій Дячук, Роман Клочаний, Іван Неньків (1956), Микола Оглюк, Богдан Павловський; Василь Петришин, Василь Василів; Ольга Кучерина $2.
Бронкс: По $10: Ярослава Букачівська, Ярослав Букачівський, Зеновій Гарасимяк, Михайло Коростіль, Роман-Мирон Левицький, Степан Масюк, Агафія Партика (за 1956), Петро Савчук, Теодор Витвицький; Стеф. Ваксович $2.
Бруклин: Д-р Осип і Лідія Оришкевич $30; д-р Ростислав В. Сочинський $25; по $20: Микола Стасів (за 1955 і 1956), Теодозій Шлапак; Филип Савчишин $15 (в тому $5 на ЗУА ДК); по $10: Евстахій Бехметюк, Всеволод Черемшина, Григорій Чепак, Василь Федорик, Василь Іванчишин, Микола Кунька, Володимир Костик, Константин Миронюк (за 1956), Лев Миронюк, Іван Недокус, Юліян Павчак, д-р Александер Саноцький, Андрій Терещенко, Іван Урбан, Укр. Роб. Союз (82. відділ за 1956), Михайло Вербяний; по $5: Зеновія і Микола Яцків (за 1956), Теодор Раґовський, Антін Сітка, Мері Топорков, Т. Ухач, д-р Яків Зозуля; по $2: Н. Ярен, Петро Ладугець, Катерина Морган, Петро Маліцький; С. Зеркаль $1; Український Народний Дім $110.
Боффало: Іван Коман $20 (за 1954 і 1955); по $10: Іван Яцишин, Александер Школьний, Ольвіян Шлемко, Евдоким Заяць (за 1956); Н. Приходько $3.
Сентрал Айсліп: Д-р Роман Кузів $20 (за 1955 і 1956).
Калвертон: Марія Вівчар $2 (на 1956).
Когус: По $10: Данько Будний, Н. Н., Григорій Недільський, Петро Ракочий, Микола Шанц; Мері Задра $2 (на 1956).
Черчвіл: П. Кушлик $1.
Данкірк: Лев Ломишин $10.
Елмайра: М. Василюк $2.
Елмгорст: Емілія Корнат $40 (за роки 1953 до 1956); Леопольд Ленчук $10 (за 1956).
Форест Гілс: Р. К. $10.
Фріпорт: Володимир Руденський $10.
Джінiва: Стефан Сікора $3.
Гованда: По $10: Семен Королишин, Теодор Королишин, Александер Луцишин; Анна Журавінська $5; по $2: Гр. Андрусенко, Теод. Непорадний.
Гейстінґс ан Гудсон: Дмитро Хавтур $10; Дмитро Жупник $5; Григорій Мурин $2.
Гудсон: Тома Кастель $2.
Геркімер: Василь Ґудзій $10; Ст. Ґудзій $5.
Гіксвіл: Іван Дайшин $10; по $5: Михайло Федько, Василь Смуток, Петро Свічак; по $2: Іван Вудзь, Микола Смуток; по $1: І. Федько, Е. Ільницький, М. Ільницький.
Говпвел Джонкшен: Михайло Костів $10.
Горнел: „Провидіння" (142 відділ) $10 (за 1956); Григорій Бобовник $5.
Джексон Гайтс: Іван Дикий $10.
Джемейка: І. Каноненко $1.
Джефферсонвіл: Ігнат Макаренко $10.
Джансон Сіті: По $10: Михайло Ґулачок, Григорій Пригода, Петро Садовець; Іван Руцький $5; Микола Тхір $2; по $1: А. Кулик, І. Кулик, А. Маливяцький, В. Пухір.
Кенмор: Іван Поточак $5.
Керґонксон: Іван Дерик $5 (на фонд І. Франка).
Літл Фолс: Михайло Скасків $5.
Лонґ Айленд Сіті: Евстах Рудий $5.
Мавнт Вернон: Дм. Деменко $2.
Меррик: С. Скородинський $3.
Меттітюк: Н. Худяк $2.
Менгеттен: Мирослав Лепкалюк $50 (за 1954 і 1955); по $25: „Арка", Н. Данильченко, Орест Припхан (за 1956); По $20: Іван і Михайло Брунець, Василь Дудинський (за 1952 і 1953), Іван Галавай (за 1954 і 1955), Евген Лапчак (1954 і 1955), Юрій Шевельов; Микола Черник $15; Володимир Буцяк $12; Михайло Побер $11; по $10: д-р Юліян Архипів (за 1956), Стефан Вартко, Ярослав Березовський (за 1956), Марія Хрущ, Василь Чарнецький, Богдан Чехович, Осип Данко, Іван Демків, О. Длябога, Роман Долинський, Ярослав Гайвас, Александер Галецький, Йосиф Гарасимяк, Микола Гладун, Василь Граб, Володимир Грицик, Володимир Губіцький, Роман Гусаковський, Ізидор Івасиків, Іван Ямрозик, Осип Кметь, Іван Корецький, Григорій Костюк, Александер Кулинич, Володимир Копчук, Александра Куницька, Семен Лібович, Михайло Лисогір, д-р Микола Масюкевич, Марія Матусів, Олекса Мотиль, Петро Надольський, д-р Гриць і Наталія Ничка, Анна Никифоряк (за 1956), д-р Сава Никифоряк (за 1956), Володимир Пачульський, Ярослав Парохоняк, Іван і Лена Проць, д-р Мирослав Прокоп, Володимир Репчук, Теодозій Савків, Василь Скакун, Дмитро Сосяк, Олена Сполітакевич, Віра і Богдан Соболта, Любомира Ставнича, Іван Шеремета (за 1956), Павліна і Теодор Шимкович, Григорій Швайковський, УНСоюз (69. відділ за 1956), Павло Воробйовський, Василь Возовик (за 1956), Іван Винник, Дарія й Ігор Витвицький (за 1954), Яким Вишневецький (за 1956), Петро Задорецький, Маріян Злотківський; Теофіль Кулик $7; по $5: о. Петро Барановський, Теодор Багриновський, Юстина Галущинська, Олена Галій, Іван Луцик; Ганна Шерей $3; по $2: Мик. Близнак, Антін Яцків, Марія Добрянська, Прокіп Петровський, Семен Сус; І. Юзефович $1.
Ню Гайд Парк: Марія Турко $10.
Онеонта: Андрій Мисюра $10 (за 1956).
Овіґо: Василь Лецин $3 (на 1956).
Озон Парк: Микола Танчак $20 (за 1955 і 1956).
Пікскіл: Константина Астраб $5 (на 1956).
Покіпсі: По $10: Андрій Герило, Роман Климкович, д-р Володимир Ленець, д-р Богдан Мриц, Юрій Оршуляк, Михайло Оршуляк, Мирослав Оршуляк, Теофіль Остапюк; по $5: Іван Леничин, Александер Лисенко, Володимир Савчук; Степан Нетефор $4; Герб. Блийпейстер $3; Павло Кефор $2; по $1: К. Бережницький, Т. Палик.
Квінс Вілледж: Юрій Навроцький $10.
Понд Едді: Ривервю Ладж Барана $5.
Порчез: Марія Дигдалевич $10.
Річмонд Гіл: Стефанія і Степан Данилевич $15.
Ріверґед: Мирослав Футерко $20.
Рачестер: По $10: Т. Баль, Петро Бородій (за 1956), Роман Чорнобіль (за 1956), Микола Дяків, Василь Дідошак, Анатоль Довгалюк, Михайло Довгенко, Олекса Джус, Григорій Гайдучок, д-р Кирило Годованець, Василь Гуссар, Петро Ярiш, Полікарп Кібкало (за 1956), Марія Ківацька, Михайло Колодій ($11), Осип Комаринський (за 1956), Михайло Костинюк, Микола Костюк, Мирослав Кознарський, д-р Ірена Крамарчук, Данило Квасниця, Йосиф Максимович, Ольга Малинівська, Михайло Малинівський (за 1956), Михайло Мельник, Дмитро Миґа, Іван Олексин, Марія Омецінська, Омелян Омецінський, Александер Папа, Василь Петришин (за 1956), Методій Пласкач, Роман Пристай (за 1956), Прокіп Сємків, Антін Шкуро (за 1956), Дмитро Вирста (за 1956), Олекса Захарків, Юстина Зінчин, Ярослав Зобнів, Микола Жеруха; по $5: Іван Бандура, Василь Гуссар (доплата до 1950), Андрій Клименко; Любомир Вирста $2.
Ром: По $10: В. Бих, д-р Орест Гарбовський, Микола Грещук, д-р Богдан Гулин, Станислав Гладун, Іван Гончар, д-р Евген Каськів, Михайло Моцик, Мирон Свідерський; по $5: Микола Гладун, Петро Ковальчук, Петро Оленюк; по $3: Василь Чуйко, Анна Вакулик, Павло Захарчук; по $2: М. Фатюк, Й. Сохан; по $1: Ф. Галан, М. Гайдук, В. Гук, І. Кравецький.
Шерман: П. Олехвір $1.
Спіонк: Омелян Мільчук $12; М. Хоміцький $1.
Ст. Джонсвіл: Михайло Рапач $10.
Стілвіл: Т. Кібюк $2.
Сиракюз: Стефан Вацяк $20 (за 1956); по $10: Микола Безкоровайний, Михайло Гелятий, Зиновій Євчук, Юхим Костів, Петро Кравець, Олексій Кравець, Теодор Мельник, Петро Олійник, ООЧСУ (за 1956). Микола Проскуренко, Іван Тарнавський, Юліян Войтович, Михайло Вовк; по $5: Марфа Кравець, Кравець, Михайло Сігур, Осип Михайло Нігур, Осип Заяць; Олександер Пошивайло $1.
Трой: Василь Ткач $10.
Ютика: Д-р Богдан Габровський $35; по $10: Зеновій Боднарчук, Святослав Цибрух, Іван Дзядик, Наталія Лукасевич, о. Йосиф Лукасевич, Теодор Семеняк, Ярослав Томич, Михайло Войтович.
Вестморленд: Богдан Козій $10.
Вестсайд: Й. Деревянка $2.
Віллард: Д-р Богдан Гук $10 (на 1956).
Вудсайд: В. Ничка $2.
Йонкерс: Іван Бабухівський $30 (за 1950, 1951 і 1954); Юрій Макар $11; по $10: д-р Григорій Чвартацький, Іван Ганьчак, Юрій Ковальчик; Василь Гавраняк $5; І. Матушкевич $1.

НОРТ КАРОЛАЙНА:

Доргем: Микита В. Вілан $10.

ОГАЙО:

Акрон: Марія Томко $2.
Берґголц: Дмитро Юзьків $10.
Кантон: Андрій Стрихальський $24 (за 1952 доплата і за 1954 і 1955); по $10: Володимир Бабійчук, Павло Вандурка, Іван Глинський, Григор Ільницький, Володимир Яцикевич, Володимир Качмарський, Василь Коцюруба, Василь Печенюк, Орест Прокоп, Василь Шкварок.
Клівленд: По $25: Союз Українок Америки (130. відділ), УН Союз (102. відділ за 1956); Іван Ящук $22 (за 1954 і 1955); по $20: Петро Кіпаш (за 1955 і 1956), Володимир Кордуба (за 1955 і 1956), Михайло Личак (за 1954 і 1955), Іван Ріпло (за 1955 і 1956), Григорій Татарин (за 1954 і 1955); Филип Трач $12 (за 1956); по $10: Антін Бабенко, Константин Бачинський, Леонід Бачинський, Микола Бак (за 1954), Василь Борис, Омелян Чубатий, Микола Данилевич, Діоніз Давидович (за 1956), Микола Гальчук, Іван Городинський, д-р Іван Гурко, Стефан Іваник, Зеновій Ярош (за 1956), Николай Кастранець, Анатолій Кокодиняк, Олександер Колісниченко, Михайло Колодій (за 1956), В. Красношлик, Роман Кравець, Василь Крижанівський (1956), Михайло Ладан, Петро Лаврищук, Іван Лесик, Василь Ліщук, Александра Мачалаба (за 1956), Дмитро Мачалаба (за 1956), Іван Маречко, Роман Міхняк, Йосиф Міщук, Микола Мороз, Василь Мовчко, д-р Ольга і д-р Олександер Наклович, Володимира і Стефан Небеш (за 1956), Оля Німилович, Ярослав Німилович, д-р Олекса Олійник, Дмитро Палка, Володимир Павлишин, Володимир Павлусевич, Степан Г. Паливода (за 1956), Іван Полянський, Іван Росул, д-р Михайло Савчак (за 1956), Степан Сивий, К. Сикилинда, д-р Софія Сиґуровська (1956), Теодор Василик, Василь Басилик, Іван Вишинський, Павло Владика, Адам Вовк, Андрій Запаринюк, Михайло Ждан; по $5: Петро Гладиш, Семен Лобур; Ю. Галамай $3; по $2: Ілля Віляс, І. і К. Яким, Г. Терлецький, Мих. Срубняк.
Джірард: К. Б. Зубик $1.
Кент: Степан Іванчук $10.
Лейквуд: Іван Жиґа $10.
Лорейн: Петро Івасишин $10; Майк Микитка $6; о. А. Станґрій $5.
Гадсон: Н. Занко $2.
Парма: По $10: Стефан Медицький, Михайло Олексів.
Россфорд: І. Бобак $1.
Толідо: По $10: Юлія Цепла, Адольф Косміна, Михайло Косміна, Микола Лагола, Дмитро Медецький (за 1956), Іван Пелехатий, д-р Володимир Пеленський, Михайло Закорчемний.
Воррен: Дм. Макух $2.
Йонґставн: По $10: Микола Лаш, Стефан Сущинський (за 1956); Василь Конишак $5.
Йорквіл: Леся й Іван Кметко $10.
Зейнсвіл: Он. Левицький $1.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Аллентавн: УНСоюз (147. відділ) $25 (за 1956); по $10: Г. Г. Віленький, Василь Огородник; Теодор Лаш $3; по $1: Марія Лепета, Марія Рудакевич.
Амбрідж: Т. Лесак $1.
Армбруст: Д. Полонський $2.
Бріджпорт: Карпо Моштук $10.
Брістол: Богдан Качмарик $20; по $10: Теодор Флюнт, Микола Яремко, Йосиф Оседерчук, Іван Сидорський.
Карнегі: По $10: Іван Косеняк, Іван Отчич, Степан Зорій.
Сентрал Сіті: Мих. Боднар $2.
Кенонсбурґ: Петро Чопак $20 (за 1954 і 1955).
Кліртан: Ів. Сидоряк $1.
Шерлрой: Н. Н. $12 (в тому $2 на коляду).
Коулдейл: Р. Тенетило $1.
Коутсвіл: Ст. Мудрий $1.
Честер: По $10: Франко Грабовий, Ярослав Клюка, Константин Мельник, Теофіль Урбан, ОБВУА; І. Молот $3; Йос. Веселовський $2.
Донора: УНСоюз (232. відділ св. Николая) $10.
Істон: Іван Гассак $10 (1956).
Іст Вандерґріфт: Николай Воловецький $10 (за 1956).
Ґацлетон: Ів. Когут $2.
Імпіріел: Андрій Животко $10.
Джонставн: Петро Федаш $40 (за роки 1953, 1954, 1955 і 1956). По $5: Михайло Грисяк, Укр. Народна Поміч (117 Відд.).
Кінгстови: Мих. Максимик $1.
Луцерн: А. Волінський $1.
МекКізпорт: П. Возняк $1.
МекКізракс: По $10: Анна і Василь Бичкало, Гнат Наконечний; Розалія Наконечна $5.
Лічбург: Василь Пітик $10.
Маганой Плейн: Ф. Курлівський $2.
Монессен: о. М. Угорчак $1.
Моррісвілл: Іван Ігнатко $10 (за 1956 р.); Михайло Лесик $5 (за 1956 р.).
Ню Кесла: Марія і Степан Мороз $20 (за 1954 і 1955).
Нортгемптон: Василь Андрус $10 (за 1956 р).
Олифант: Вас. Федерко $2; П. Польовий $1.
Філаделфія: Анна Сивуляк $30 (за 1954, 55 і 1956 р.); по $25: Американсько - Українська Ліга (Френкфорд), проф. Роман Савицький, ЕКО (фірма п. п. І. Щупаківського й Осипа Лупяня), Кредитова кооператива „Самопоміч"; по $20: Марія й Онуфрій Либа (за 1955 і 1956 р.), „Самопоміч" (Відділ), Союз Українок (10 Відділ), Іван і Софія Слонські, Іван Робак (за 1955 і 1956 р.); по $10: АВН (станиця), Анастазія Андрейко, Осип Березинський, Степан Білик, Александер Борецький, Теодозія Брикович, Володимира Брикович, Теодор Халус, Омелян Цегелик, Денис Чубатий, Кирило Чупірчук (за 1956 р.), Іван Домбчевський (за 1956 р.), Роман Флюнт, Йосиф Гайдамаха, Гаврило Гордієнко (за 1956 р.), Іван Голинський, Володимир Гнідий, Омелян Грималяк, Іван Гринюх, Степан Гвіздь, Ірена Ільницька, Олександер Юр, Ольга й Іван Карван, Василь Каліняк, Михайло Кравчук, Теодор Крочак, Іван Кривуша, Тома Квятковський, Йосиф Куців, Андрій Кігічак (за 1954 р.), Богдан Лучаківський (за 1956 р.), Степан Лукасевич, Богдан Макух, д-р Ілля Макух, Степан Макух, Павло Майкович, Стефанія Савицька-Матчак, Орест Мартинович, Василь Міх, Олена Мосюк, Ольга Миколайська, Іван Моляцкий, Григорій Москалюк, Степан Микитка, Петро Наболотний, Маркіян Недільський, Іван і Лідія Одежинські, ОДВУ (12 Відділ), Василь Осипяк, о. Ярослав Пасічинський (за 1956 р.), Дмитро Пасло, Степан Пендзей (за 1956 р.), Іван Петриків, Тарас Печерський, Марія й Осип Полатайко, д-р Мирослав Роговський, Петро Рожак, Теофіль Рудакевич, Юлія Ружило, Іванна Сасвич, Ірена й Теодозій Сеньковський, Союз Українок (Окружна Рада), Союз Українок (20 Відділ), Союз Українок (48 Відділ), Іван Сорока, Мирослав Субтельний, Конрад Супрунович, Дмитро Шабля, Микола Шмотолоха, Лев Шумський, Тихон Тищук, Українська Учительська Громада, УНСоюз (324 Відділ, Т-во „Мир"), Данило Возняк, д-р Олексій і Софія Заяць, Степан Заплатинський, Дмитро Зільник, Михайло Зубик; по $5: Михайло Дармограй, Аполонія Галан, Павло Будзяк, Михайлина Чайковська, Богдан і Яро Миґасюк, Кузьма Мартиненко, Дмитро Мельник, Матвій Лев, Яків Стецишин, Антін Швак (за 1956 р.), Марія Вовк; М. Сава $2.50; по $2: Анна Левицька, Мих.-Стеф. Левицький, Василь Солима (за друки); по $1: Марія Бега, Т. Ефименко, М. Паранич, о. М. Левицький.
Фенікслвіл: Анатоль Самійленко $10.
Піттсбург: По $10: Федір Цюлупа, Леонід Чабас, Михайло Децик, Іван Фурсів, Олекса Голубак, Осип Городиський (за 1956 р.), Олекса Іванців, Іван Качмар, Павло Лойко, Михайло Майнош, Ілля Слободян, Михайло Щербяк; по $5: Іван Бекіш, Анна Дяк, Григорій Гнатишин, Іван Катериняк, Іван Коростинський ($4), Павло Висласький; по $1: П. Добростан, Лілія Фер, Д. Греб, Магдалена Греко.
Потсвілл: Бернард Гонтарчик (збірка між членам 49 Відділу УНСоюзу в Майнесвілл) $5; Софія Бончак $5.
Ранкін: Никола Щур $5.
Ровей: По $10: Іван Васильків, Анатоль Вовк.
Сейр: По $2: Анна Бахталовська, Стефан Валь, Антін Бубняк, Роман Федорів, Гнатко Фетчак, Михайло Фетчак. Леон Горяк, Йосиф Мончак, Іван Новак, Іван Подолинський; по $1: Д. Цап, Г. Цап, В. Федорко, Ю. Фетчак, І. Галушка, М. Галушка, І. Галицький, Д. Якаба, Т. Мацинський, Д. Морох, С. Морох, Д. Новак, Г. Новак, Е. Прайн, М. Подолинський, М. Прислопський, І. Салима, І. Стройвус, Ю. Стройвус, І. Строник.
Скрентон: Тетяна Б. Параска $10; Василь Козуб (від 67 і 123 Відділів УНСоюзу) $2.
Шарпсвілл: Пилип Ясновський $10.
Шенандоа: І. Чорній $1.
Свайєрвілл: Павло Сліпець $3; Василь Цебрик $2.
Тейлор: Укр. Роб. Союз $10.
Воррен: Теодор Бліщ $10.
Волнатпорт: А. Чомко $1.
Вест Істон: Кирило Хомич $10 (за 1956 р.).
Йорк: Яцко Луцкевич $5.

РОВД АЙЛЕНД:

Потакет: Д-р Еміль И. Клюфас $25; Іванна і д-р Тарас Ганушевський $10.
Провіденс: По $10: Катерина Бойко (за 1956), Ольга Модь (за 1956); Іван Кочан $2.
Вунсакет: Трофим Пасічник $10; В. Пророчок $1.
Вунсакет: Зложили „Коляду" в 1956 році: І. Затонський $5; Н. Житарук $4; по $3: о. Ст. Голотяк, Й. Чагарин; по $2: Г. Тепер, Й. Кава, В. Чарний, П. Стойко, Ю. Самборський, П. Комоніцька, В. Копитко, Ан. Чубай, Т. Лаба, Й. Ходоровський, А. Свірська, А. Комар, М. Копернюк, М. Глядик, М. Герман, А. Дзаман, М. Кінаш, Ів. Сорокатий, Н. Вецал, П. Коцюба, М. Липська, Р. Борис, Й. Клекот; по $1: П. Гук, М. Яцишин, Е. Мостецька, О. Кравець, Ст. Тепер, П. Тепер, Е. Тепер, Я. Процишин, Ол. Рогожинський, Дм. Гембаровський, Т. Паньків, К. Виспянська, Ант. Стрик, М. Карась, М. Бавровський, Анд. Королишин, Кс. Королишин, М. Королишин, М. Заплітний, К. Корніцький, В. Бурак, Ол. Околіта, Ів. Кокольський, М. Гніт, Яр. Кіндефорський, В. Кучирявка, Ан. Гуцал, К. Пурич, Аг. Рибак, Фр. Доміняк, А. К. Сулима, Ан. Риміник, Ол. Колісник, Ст. Вецал, Ев. Вецал, Гел. Кришталовіч, Д. Лукиник, В. Куравський, Ст. Садовська, Ів. Градюк, Б. Бойко, П. Мединський, І. Кушнір, П. Бабій, Н. Сулима з Вустер, Масс., Т. Чагарин, М. Чагарин, Ор. Чагарин; Й. Перепілюга $1.50; по 50 ц.: Кс. Козак, Фр. Гнецко, Ів. Боднар і Ольшанський; Ст. Свірський $1; Сестрицтво з Вунсакет $25.

ТЕКСАС:

Сен Антоніо: Родина Товарницьких $10.
Юстон: Михайло Балабан $9 (за книжки); Павло Барабаш $5.

ВІРДЖІНІЯ:

Фоллс Черч: Володимир Скаскв $5.

ВАШИНГТОН:

Мавнт Вернон: Олена й Василь Сулима $50; по $5: Людмила Сулима, Міля Сулима.
Расінн: Іван Задорожний $10.

ВИСКАНСІН:

Джефферсон: Ігор Швець $3.
Марш Філд: Михайло Солонинка $13 (в тому $3 на коляду);
Милвокі: Д-р Роман Смаль-Стоцький $25 (за 1956 р.); по $10: Микола Ясінський, Тарас Праско.

ЛИСТА ч. 5. (По день 29. лютого 1956 р.)

АРИЗОНА:

Таксон: М. Мельникович $25 (за 1956 р.).

КАЛІФОРНІЯ:

Лос-Енджелес:
По $10: Петро Балій, Михайло Костів, Стефанія і Осип Порайко, Володимир Романюк, Галина й Александер Скробко, Українська Централя.
Сан Франсіско: Василь Панасенко $10 (за 1956).

КОЛОРАДО:

Денвер:
Українсько - Американська Громада $19.34 (прибуток із свята 22. січня); по $10: Никола Гладун, Петро Лунь, Осип Мотник, Михайло Семкович, Омелян Шира, Іван Жеребецький.

КОННЕКТИКАТ:

Ансонія: По $10: Д. Домарецький, Українсько-Американський Клюб (замість вінця на могилу сл. памяти Василя Калини).
Бріджпорт: По $10: Володимир Болоний, Семен Лупиніс, Дмитро Онищак (за 1956); по $5: Василь Лепцан (з вистави фільму), Кружок Українок, Анастазія й Іван Шемберко.
Гартфорд: По $10: Теодор Балко, Степан Бойчук, Іван Іващенко, Павло Когут, Микола Мединський, Степан Мокрицький, Степан Підлак, Гавриїл Шеремета, Ярослав Ткачук, Богдан Заячківський (за 1956), Микола Захаріясевич, Іван Шостак; по $5: Стефан Федерко, Михайло Путьо.
Меріден: Укр. Роб Союз (8. відділ „Поступ") $10.
Ню Гейвен: Укр. Нар. Союз (370 відділ „Любов") $25; по $20: Прокіп Дитюк (за 1955 і 1956), Христина Масяк (за 1955 і 1956); по $10: Осип Яхницький, Василь Лупак, Антін Маланюк, Володимир Маслянка, Михайло Панкевич (за 1956), Михайло Пик, Український Народний Дім.
Терривіл: М. Климковський $10.
Виллиментик: По $10: Володимир Ганицький, Петро Колісник, Гнат Мартинюк, Анна і Микола Олексяк, Осередок СУМА, Юрій Тучкевич, Осип Войцех; по $5: Омелян Дощинський, Марія Русин.

ДЕЛАВЕР:

Ню Кестл: Йосиф Рак $10.

ДИСТР. ОФ КОЛОМБІЯ:

Вашингтон: По $10: Пантелеймон Ковалів, д-р Михайло Кушнір.

ФЛОРИДА:

Белвю: Филип Когут $10 за 1956.
Маямі: Д-р Роман Климкевич $10.
Зефиргілс: Л. Н. $10.

АЙДАГО:

Андрій Філь $10.

ІЛЛИНОЙ:

Шикаґо: Відділ УКК $1,000 (з свята 22. січня); д-р Роман й Емілія Войнаровські $50; по $25: д-р Роман Крупка, Іван Ковальчук, д-р Лев Мурський, Тарас Шпікула, Лев Тягнибік; по $20: Степан Хомяк (за 1955 і 1956), Евгенія і Тимофій Бондар (за 1954 і 1955), Олексій Дяченко (за 1954 і 1955), Пластова Станиця (за 1955 і 1956), Петро Перцак (за 1952 і 1956), Людвик Попіль (за 1954 і 1955), Олекса Тизь (за 1955 і 1956), Александер Заяць (за 1955 і 1956); по $15: Іван Левочко, Лев Шелевич (в тому $5 доплата за 1951); по $10: Микола Адамович, Петро Андрійчак, Адам Антонович, Йосиф Апостол (за 1956), Александер Атановський, д-р Олесь Бабій (за 1956), Михайло Баран (за 1956), Петро Барвінок, Петро Беґін, Михайло Бобко, Павло Бобрик, Стефан Боярський, Микола Бойчук, Михайло Борняк, Корнель Бородайко, д-р Володимир Бошко (за 1956), Іван Бзенько, Петро Цар, Святослав Хамів, Федір Хлібович (за 1956), Яків Хомин (за 1956), Іван Хомик, Ярослав Цімура, Клим Черевченко, Олексій Черник, д-р Онуфрій Чушак, Йосифа Читвінська (за 1956), Володимир Чижик, Теодор Дацьків, Дмитро Дахнівський, Василь Дацьо, Лонгин Давидович, Дмитро Дякун (за 1956), Володимир Децик, Теодор Денеґа (за 1956), Роман Дмитерко, Семен Дмитрів, Іван Дудич, Михайло Дудич, Омелян Дуб, Володимир Дубицький, Микола Дурбак ($12), Йосиф Дичка, Іван Дибайло, Михайло Дикий, д-р Володимир Фединяк, Петро Фурчак, Григорій Ґаламін, Дмитро Ґойда, Антін Гайдук, Бронислав Гайдук (за 1956), д-р Андрій Гасцький, Микола Гальчишин, Гринько Ганачівський, Йосиф Гаванський, Гаврило Гайдук, Іван Гателяк, д-р Роман Гаванський (за 1956), Григорій Гаврилюк, Антін Годчак, Володимир Голойда, Павло Гринчишин, Семен Гринішак, Іван Гулик, Дмитро Гуменюк, Юрко Гусак, Іван Гишпіль, Остап Івахів, Василь Іващук, д-р Орест Яхторович, Михайло Яцишин, Іван Яник, Михайло Єнджеєвський (за 1956), Ольга Калимон (за 1956), Володимир Кашуба (за 1956), Роман Кічоровський, Стефан Когут, Нестор Король, Василь Костюк (за 1956), Іван Крат, Микола Кравець, Іван Красник, Микола Кривачук, Ярослав Кухар (за 1956), Іван Кулинич, д-р Іван Кутинський, Роман Кишакевич (за 1956), Ілько Лемішко, Микола Луговий, Панько Луців, Роман Луцик (за 1956), Оксана Личковська, Юрій Личковський, Володимир Мацьків, Петро Мацько, Наталія Мартинюк, Роман Мартинюк, Степан Мартинюк, Ілля Матулко, д-р Теодозій Матура, Юрій Матушак (за 1956), Василь Матвіїв (за 1956), Станислав Мазяк (за 1956), Ілля Мулла, Василь Микитин, д-р Дионіз Нестюк, Ірина Нестюк, Петро Ногач, Федір Никифорак, Андрій Олексин, д-р Константин Олексюк, д-р Марія Овчаренко (за 1956), Василь Пахучий, Семен Пасіка, Павло Павлишин, Т. Печенюк, Евген Перхач, Іван Піх, Максим Піґіль (за 1956), Александер Побідинський, Антін Попович, Маріян Потюк, Осип Прокопишин, Мирон Примак, Микола Приставський (за 1956), Іван Пришляк, Степан Пустовий, Ярослав Рак, Михайло Ременюк, Павло Роґаль (1956), Осип Рущак, Марія і Михайло Рибак (за 1956), Степан Риндик, Анна і Григорій Саєнко (за 1956), Іван Семчук (за 1956), Михайло Семків, Григорій Сенів, Іван Сениця (за 1956), Павло Слободян, Микола Стасюк, Володимир Стасина, Володимир Стасюра, Северин Стефанів, Ярослав Сточанин, Вас. Струць (за 1956), Неоніля і Лев Струк, Іван Свитюк, Петро Свитюк (за 1956), Андрій Сиротюк (за 1956 р.), Іван Щебльовський (за 1956), Володимир Щебльовський, Осип Шкільник, Григорій Шкода, Олекса Шкодин, д-р Василь Шиманів, Осип Термена (за 1956), д-р Теодор Ткачук, Андрій Тимець, Теодор Тринчук, Михайло Воробець, Юрій Вороницький, Александер Возняк (за 1956), Дмитро Вруський, Йосиф Вишневський, Юрій Заболотний, Александер Заброський (за 1956), Степан Заброцький, Семен Запухляк (за 1956), Роман Завадович; Дмитро Каськів $8 (за 1956); по $5: Григорій Чолик, Роман Думанський, Іван Гоголь, Павло Губиль (за 1956), Емілія Ковалик (за 1956), о. Орест Кулик (за 1956), Михайло Леник, Кость Ліневич, Александер Маґас (за 1956), Володимир Олексюк, Олекса Пісоцький, Іван Покотиленко, Григорій Симочко, Іван Захарків; Дмитро Кравець $3; Юрій Небор $2; Роман Кочержук $1 (на коляду).
Сісеро: Михайло Багрій $5.
Кармел: Микола Кармазин $5.
Мантено: Д-р Роман Кіцай $10.

ІНДІЯНА:

Іст Шикаґо: Димитрій Валата $10; П. Мілько $5.
Ґері: Омелян Бровар $20 (за 1955 і 1956); Панас Климко $12 (за 1956); Петро Дяченко $10.

АЙОВА:

Чірокі: Д-р Клим Мельник $10.

КЕНЗАС:

Топека: Іван Тарасин $10 (за 1956).

ЛУІЗІЯНА:

Ню Орлінс: Ярослав Стахів $5 (за 1956).

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: По $10: Пахомій Базар, Богдан Чапельський, Степан Купчик, д-р Степан Курилас, Степан Поперечний, Остап Хархаліс; Микола Вавриків $2 (за 1956).

Генритон: Д-р Ярослав Хмілевський $25.
Гайетсвіл: Д-р Петро Оришкевич $10.
Сайксвіл: Д-р Мирон Нижанківський $10.

МЕССАЧЮЗЕТС:

Бостон: Відділ УКК $50; Володимир Бачинський $15 (в тому $5 доплата до 1954); по $10: Петро Борисюк, Іван Кецмур, Укр. Катол. Церква св. Юра, Михайло Зінків.
Кембридж: По $10: Михайло Гайда, Володимир Смолинський.
Дорчестер: Лев Височанський $20 (за 1955 і 1956); ОДУМ $10.
Фічбург: Д-р Андрій і Марія Педа $20.
Челсі: Дмитро Николенко $10.
Чікопі Фолс: По $10: Марія Джумиґа, Михайло Федорів, Володимир Федорів, Іван Глушеський.
Індіен Орчард: По $10: Іван Ганущак, Анна і Стефан Михайлишин.
Джемейка Плейн: Володимир Ганчар $10.
Лудлов: Укр. Катол. Парафія св. Петра і Павла $25 (збірка); по $10: Павло Чорнобай, Василь Гайовий, Михайло Максимів; Василь Босик $2.
Пітсфілд: По $10: Олекса Біляк, Андрій Садовий, Юрко Спасик; М. Соколовська $5; по $2: Ф. Гуска, Григорій Яремій, І. Щирбан; В. Савюк $1.
Роксбюрі: По $10: Степан Микитин, Володимир Зозуля.
Сейлем: Т-во ім. Івана Франка $25.
Спрінґфілд: Анна Грей $2.

МІШИГЕН:

Дітройт: По $20: Стефан Мокрий (за 1955 і 1956), Іван Москальчин (за 1954 і 1955); Петро Драґан $15; по $10: А. Білоус, Павлина і Семен Боднар, Семен Диґдало, Володимир Диґдало, Петро Федик і Стефанія, Петро Филипів, Омелян Гладиш, Стефанія і Володимир Гупалівський, Володимир Кокорудз, Григорій Курилів, Александер Кушнік, Никола Лехман, Дмитро Лоґуш, Данило Липцан (за 1956), Андрій Маринюк, Степан Михайлів, Мирон Панасюк, „Провидіння" (211. відд.), Іван Савка, Іван Столяр, Богдан Верещинський; по $5: о. Федір Білецький, В. Мартинюк (за 1956); Андр. Віхорек $2; Мих. Мазуркевич $2.
Гренд Блоун: По $10: Ілля Фалендиш, Микола Саноцький; Микола Гринчишин $5; Мих. Полонюк $2.
Флінт: По $10: Осип Пантелюк, о. Теодор Вареха; Дмитро Ґрикуляк $5.
Гемтремк: Союз Українок Америки (5. відділ) $35 (в тому $10 чл. вкл. до УКК); Ярослава й Евстахій Когут $25; Евгенія і Петро Марцінів $20 (за 1954 і 1955); Данило Рубаха $15 (в тому $5 доплата за 1951, а $10 за 1956); по $10: Осип Барабаш, Михайло Богданович, Петро Богданович, Юрій Броніковський, Зиновій Брездень, д-р Михайло Цап, Михайло Чипчар, Роман Дацко, Софія і Семен Гулявський (за 1956), д-р Григорій Годів, Микола Готра, Дмитро Івасишин, Василь Яремчук, Адам Кічан, Адріян Крупський, Михайло Ласка, Михайло Лопушанський, Марія Малинович, Петро М'якуш, Ананій Никончук, Михайло Оглабяк, Іван Панчак, Михайло Сірий, С. С., Евген і Марія Стадник, Зенон Тарнавський, Михайло Тимоць (за 1956), Петро Василенко, Стефанія і Юліян Вірстюк, Маріян Заблоцький, Ярослав Зубаль; Мирон Воронович $5.
Нюберри: Д-р Олексій Банах $25 (за 1956).
Сеґінав: Микола Дзюба $20 (за 1955 і 1956); Олекса Міхалко $10 (за 1956).
Вайендот: Степан Масюґа $10; Мих. Брилінський $3.

МІННЕСОТА:

Чісголм: Павло Киличко $10.
Міннеаполіс: Відд. УКК $136.73 (із свята 22. січня 1956); по $10: Іван Артим, о. Степан Біляк, Микола Дербуш, Василь Дмитренко, Стефанія Драйер, Петро Гайва (за 1956), Михайло Гінський, Михайло Каркоць, Иосиф Ковалів, Александер Мінкович (за 1954), Антін Романенко, Гілярій Ригайло, Союз Українок Америки (відділ 16. ім. кн. Ольги), Т-во „Провидіння" (відділ 134), Укр. Нар. Союз (145 відділ); Марія Дербуш $2.
Сейнт Пол: Ірина і Григорій Волянський $10.

МІЗУРІ:

Сейнт Луіс: Український Народний Дім $25; по $10: Осип Цимбала, Степан Цимбала, Михайло Кульчицький, Микола Недільницький, Андрій Стецько, Юрко Стефанишин, Михайло Стефанишин, Василь Щупляк.

НЕБРАСКА:

Омага: Степан Хмура $10.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Бейон: Петро Скоблик $20 (доплата до 1953, 1954 і 1955 років); по $10: Ольга й Антін Пахолок, Мирон Сірий.
Кемден: По $10: Юрко Палійчук (за 1956), Михайло Ромах (за 1956), Микола Ромах (за 1956), Микола Римчук (за 1956), Михайло Небелюк, Микола Рудницький (за 1956); Иосиф Яворський $5.
Кліфтон: По $10: Зеновій Максимів, Петро Ольховий.
Елізабет: Укр. Центр. Комітет $50 (доплата до збірки національного датку) і $12 від Центр. Комітету на УНФонд; по $10: Петро Дяк (за 1956), Василь Мигалик; Богдан Голда $5 (доплата до 1954); Михайло Хитра $1 (доплата до 1951).
Гарфілд: Антін Микич $5.
Грейт Медовс: о. Марко Гіль $10.
Гілсайд: По $10: Франко Шатинський (за 1956), Иосиф Труш; Теодор Шатинський $5 (за 1956).
Гобокен: Марія Кульчицька $5.
Ірвингтон: Константин Ліщинський $20 (за 1955 і 1956); по $10: Степан К. Боднар (за 1956), Андрій Дзедзик (за 1955), Степан Гук (за 1956), Роман Кухта, Олександер Лисак, д-р Юрій Стефаньський.
Джерзі Сіті: По $50: Дмитро Галичин (за 1956), Григорій Герман (за 1956); Антін Драґан $25; М. Х. $20; по $10: Михайло Броварний, Олекса Білоус, Степан Чуйко, А. Домарацький (за 1956), Юрко Дубецький, Марія Думанська (за 1956), Степан Гладкий (за 1956), Микола Горішний (за 1956), Микола Когут, Франц Колодій, Юрій Колодій, Оксана Колодій, Дмитро Краковець, Яків Кулинич (за 1956), Христина Кваснеця (за 1956), Стефан Ладанай, Лев Ласій, Ярослава Левицька, Теодор Лютвиняк, Богдан Лисак, Степан Максимяк (за 1956), Нестор Манорек, Сильвестер Мартюк, Мілдред Милянович (за 1956), Марія й Іван Нинка, д-р Володимир Онуферко, Ярослав Пірановський, Денис Притуляк, Павло Пришляк, Стелла Райен, Александер Рибальченко, Микола Савин, Сестр. Прев. Діви Марії, Квітослава Стецюк (за 1956), Антін Шаран, Петро Такой, Ольга і Михайло Тарапацький, М. Твердовський, д-р Богдан Шибунчак, Укр. Роб. Союз (27. відділ), Іван Вірт; по $5: Андрій Бандрівський, Василь Безхлібний, Степан Федорович, Иосифа Гіббонс, Михайло Гайдук, Михайло Якаба, Теодор Кречковський, Софрон Левицький, Катерина Маґіра, Василь Панаківський, Іван Рибіцький, Марія Сташинська (1956), Іван Вішка; Іван Шибунька $4; по $3: Василь Олійник, Бен. Шустакевич; І. Попович $2.
Кірні: В. Боярський $2.
Лейквуд: Сергій Павлів $10.
Літл Фолс: Степан Сорочинський $10.
Мілвіл: Ілько Мурований $5.
Менвіл: По $10: Иосиф Грушецький, Олекса Палагіцький.
Морріставн: По $10: Стефанія Богославець, Микола Остапюк.
Нюарк: По $20: Василь Гнатів (за 1955 і 1956), Михайло Микитів (за 1954 і 1955); по $10: Володимир Березяк, Богдан Білинський, Іванна Білинська, Михайло Чайчук (за 1956), Іван Дубей, Омелян Кіндзельський, Юрій Яців, Петро Лобур, д-р Роман Лисяк, Іван Оріняк, Дмитро Папенко, Александер Проскурняк, Зиновій Питляр, Тарас Станько, Володимир Шпирка (за 1956), д-р Ірена Терлецька, Укр. Правосл. Церква св. Вознесіння; по $5: Михайло Яворський, Е. Онишкевич; С. Сосницький $2.
Ню Маркет: Стефан Боґда $10.
Пассейк: По $10: Теодор Бойко, Павло Кобзар, о. Іван Пайкуш, Іван Прядка, о. Микола Притуляк (за 1956), „Пласт" (станиця); Онуфрій Зубар $5.
Петерсон: Д-р Вінкентій Шандор $10.
Перт Амбой: По $10: о. Дмитро Федаш (за 1956), Дмитро Степась (за 1956), Петро Стасів $2 (за 1956); І. Чабрак $1.
Плейнсборо: Гр. Сковронек $2.
Рерітен: Іван Кепша $10.
Ровей: Микола Теслишин $10 (за 1956).
Розел: Володимир Загайкевич $10.
Соммервіл: По $10: Іван Довгий, Михайло Ласковий.
Трентон: По $20: Ярослав Совак (за 1955 і 1956), Степан Васильків (за 1955 і 1956); по $10: Й. Івашко, Теодор Левицький, Андрій Турчин; Р. Мосьпак $3.
Юніон Сіті: Й. Кріпило $5.
Віпані: По $10: Дмитро Кіцяк, „Провидіння" (43. відділ).

НЮ ЙОРК:

Амстердам: По $10: Іван Мандро (за 1956), Василь Селедець, Василь Вовнянка.
Оборн: Омелян Білинський $10 (за 1956).
Бінґгемтон: Відділ УКК $37.55 (з свята 22. січня 1956); по $10: Стефан Бабій, Володимир Бедрило (за 1956), Михайло Бойко, Іван Хомищак, Петро Добрянський з Дружиною, о. Володимир Феданків (за 1956 р.), Дмитро Яремчук, Іван Шмирко; по $5: Осип Клочаний, Ольга Кучерина (за 1956); Сем. Потоняк $2.
Бронкс: Д-р Полікарп Гарасименко $25; по $20: Меланія Байлова (за 1954 і 1955), Галина Лащенко; по $10: Петро Барчинський (за 1956), Евген Баторфальві, Ева Хомин (за 1956), Волод. Чорнодольський, Кассіян Добрянський, Антін Федьків, Рената і Любослав Гуцалюк, Володислава Кіцюк, Ева і Петро Корпало (з поминок по бл. пам'яті Михайлові Франкові), Петро Кониський, Мирон Лушпинський, Петро Нич, Союз Українок Америки (8. відділ) за 1956, Петро Свистун (за 1956), Ілля Варчак; по $5: Василь Босий, Степан Хандога.
Бруклин: По $10: Василь Балабан, Микола Бігун, Богдан Фостак, Петро Ікалович, Василь Ящук, Іван Пова, д-р Борис Криницький (за 1956), Ів. Криницький (за 1956), Стефанія Криницька (за 1956), Микола Кравець, Павло Коваль (за 1956 р.), д-р Лука Луців (за 1956), Семен Нечипорук, Петро Паращак, Василь Перегівський (за 1956), Роман Раковський, Володимир Сохан (за 1956), Український Центральний Комітет; Олена Дуґлас $5; Вас. Мисик $2.
Боффало: Володимир Демків $20 (за 1955 і 1956); Ефрем Зелич $15; по $10: Дмитро Антонів, О. О. Бережницький, Дмитро Блендоногий, Евстахій Брудний, Василь Бумбар, Стефан Хомин, М. Чорнокосинський, Володимир Чубатий, Богдан Дуланівський, Михайло Гайдичук, Михайло Гало, Богдан Гірка, Волод. Горонович, Лев Гринчак, Александер Гуґель, Михайло Кладочний, Юліян Конопський, о. Михайло Кравчук, Іван Купчак, Максим Левицький, д-р Михайло Лоза, Александра Лисак, Василь Макух, Марія Морозович, Осип Олінкевич, Іван Панченко, Василь Панкевич, Іларіон Папуга, Омелян Пастухевич, Пластова Станиця, Александер Потюк, Іван Савчук, Ярослав Слободинський, д-р Роман Ставничий, д-р Александер Стефанович (за 1956), Петро Теплицький; по $5: Марія Мартин, Петро Петрик, Василь Польовий, О. Рань, Анна Руда, Анна Седлярчук; В. Гуткович $1.
Коговз: Українсько-Американський Горож. Клюб $20; по $10: Юліян Бачинський, Петро Бачинський, Ярослав Білас, Иосиф Чайковський, Григорій Ковута, Роман Мацюк, Олег Омеціньський, Союз Українок Америки (34. відділ); по $5: Михайло Апостол, Марія Бабяк.
Іст Медов: По $10: Іван Корнова, Ліна Проневич.
Елмайра: Відділ УКК $31.45 (з листопадового свята на інвалідів); по $10: Йосафат Більський, Тома Чех, Іван Чопко, о. Володимир Довгович, Михайло Дучій, Микола Ференс, Іван Гордійчук, Петро Гречаник, Іван Гуцул, Михайло Гуцул, Іван Іваноньків, Василь Костів, Мирослав Котис, Іван Куртяк, Григорій Левуш, Григорій Лозинський, Михайло Литвин, Микола Маґера, Павло Німець, Василь Петрик, Павло Романишин, Михайло Смолинський, Михайло Шабан, Володимир Шабатура, Стефан Шевчук, Антін Теплюх, Укр. Нар. Союз (відділ 271. ім. І. Франка), Іван Ващишин.
Данкірк: Д-р Володимир Пасічняк $25.
Флашінґ: Дарія Мосора-Франкен $10.
Френклін Сквер: Теодор Сенчишин $10.
Глендейл: Текля і Михайло Гончар $10.
Геґемен: Іван Камінський $10.
Гемпстед: По $10: Іван Гречин, А. Копистянський, Евгенія і Петро Квочко.
Гейстінґс ан Гудсон: Іван Пециляк $10.
Говпвел Джонкшен: Андрій Королик $15.
Гудсон: Відділ „Провидіння" (за 1956) $10; Іван Юськів $5.
Джексон Гайтс: По $10: Д-р Евстахій Федик, Стефанія Кудла.
Джемейка: Пантелеймон Вербовський $10.
Джансон Сіті: По $10: Франко Коваль, Іван Кулик; Іван Руцький $5; Никита Мерена $2; по $1: І. Кулик, А. Поточняк, В. Стецько, Н. Тилько.
Ленкестер: По $10: Іван Гумовський, Юліян Р. Косовський, д-р Юрій Маковський.
Літл Фолс: Микола Паламар $10.
Менгеттен: Плятон Стасюк $100; Кредитова Кооператива „Самопоміч" $50 (за 1954 і 1955 роки); УНСоюз (392. відд. „Жидачів") $32 (в тому $22 збірка між членами на УНФ); по $30: Лукіян Ярош (за 1953, 1954 і 1955), Микола Крижанівський (за 1955 і 1956); по $25: Б-во св. Володимира (130. відділ УН Союзу), Едвард Сарахман; по $10: Антоніна і Михайло Савчук (за 1954 і 1955), Борис Ставінський (за 1955 і 1956); по $15: Василь Авраменко (за 1956 р.), Панько Букшак (в тому $5 доплата за 1951), Семен Мацола (в тому $5 за 1956), Андрій Підвербицький, Микола Дворян (за 1956, а в тому $5 за 1954); по $10: Ярослав Біланюк, Іван Близнак, Володимир Е. Богачевський, Онуфрій Данилишин, Михайло Данилюк, Павло Демидас (за 1956), Петро Дідух, Василь Дудинський, Анна й Іван Дусаненко, Роман Хаджай, Павло Червоняк, Григорій-Евген Гашинський (за 1956), Олена Галій, Микола Ганущак, Семен Гречило, Михайло Губіцький, Осип Кацедан, Федір Капуста, Іван Книш, Михайло Коверко, Семен Костів, Параскевія Кучма, Володимир Кукурда (за 1956), д-р Богдан Кузьма, Павло Кузьмин, Михайло Кравчук (за 1956), Григорій Лучанко, Петро Лучанко, Евстахій Манацький, Евген Мельник, Григорій Мельник, Анна Мічел (за 1956), Омелян Мушкевич (за 1956), Іван Назаркевич, Михайло Ольховий (за 1956), Дмитро Онищенко (за 1956), Яків Палій, Степан Палилик, Ева Ришитівська (за 1956), Орест Семчишин (за 1956 р.), Юліян Скафарик, Стефан Сливоцький, д-р Марія Слиж, Роман Стефаник, Нестор Стешин, Осип Сим, Евген Шевчук, Михайло Швейка, Укр. Робіт. Союз (127. відділ „Дніпро" за 1956), Т-во „Союз Українок Ам. (4. відділ, за 1956), Іван Врублевський (за 1956), Іван Виник (за 1956), Стефанія Жуковська; по $5: Онуфрій Баляс (доплата за 1951), Дмитро Ґуральний, Микола Собенко, Анатоль Штанько; Р. Ваврів $1.
Моунт Вернон: Галина і Дмитро Деменко $10.
Нюбурґ: Юлія Ляховська $2.
Оліен: Марія Кружинська $25 (за 1955 і 1956); Григорій Романенко $15; Іван Скробач $20; по $5: Дмитро Базів, Іван Луцишин, Стефан Васьків; по $3: Теодор Челядин, Софія Скробач, Михайло Сеник; по $2: Ал. Іванців, Андр. Лялюк, Мих. Мельник, Дм. Мішанець, Ів. Непорадний (син Андрія), Петро Пилипів, Одарка Рутієр; по $1: Г. Непорадний, Марія Вітрук.
Озон Парк: Петро Федак $10.
Річмонд Гіл: Микола Гарматій $10.
Рачестер: Відділ УКК $80 (з свята 22. січня; по $10: Таня і Микола Сиротюк, Роберт Шереліє; по $10: Михайло Белей, Микола Боднарук, Микола Цепух, Василь Дідошак (за 1956), Антін Івасів (за 1956), Андрій Яриш, Василь Каліцінський, Андрій Клименко, Фотостудіо „Карпати" (на 1956), Михайло Король, Марта Крамарчук (за 1956), Іван Кригляк, Василь Кучмій, Дмитро Максимів, Іван Мелешко, Стефан Павлишин, Роман Струк (1956), Григорій Шміґель, Мирослав Тицький (за 1956), Український Народний Дім; по $5: Магдалина Марущак, Стефанія Овад (за 1956 р.); І. Рйопка $1.
Савона: Петро Бойчук $10 (на вирівнання 1952).
Сентрал Айслип: Д-р Роман Керницький $10 (за 1956).
Скенектеді: Мирон Бучак $15; д-р Іван Ярмолич $10.
Спіонк: Макс Хоміцький $10.
Сиракюз: Борис Хмельницький $10; Анастазія Лаба $5.
Трой: Збірка: По $2: Ів. Байляк, Анаст. Вербинська; по $1: М. Бобиляк, А. Боднар, Р. Боднар, М. Хомич, О. Хомич, А. Дмитерко, І. Ґоін, С. Гарат, М. Гаврилюк, Т. Гаврилюк, Р. Коцур, В. Коцур, С. Комар, С. Ковальчук, Марія Коргун, Мих. Коргун, Е. Наболотний, П. Олійник, І. Романишин, М. Романишин, Ф. Свободян, В. Свободян, П. Тарнавський, В. Тарнавський, В. Терновий, А. Ткач, К. Тисяк, І. Удич, І. Жеребинський, В. Жовнір; Р. Тарнавський 50 ц.
Ютика: Відділ УКК $30 (з свята 22. січня 1956); Петро Данчик $20 (за 1954 і 1955); по $10: о. Савин Дурбак, Зиновій Савицький, Іван Василик; Е. К. $5 (на 1956).
Вотервліт: Українсько-Америк. Горожанський Клюб $25; по $10: Михайло Дичко, Олена Филипович, Теодор Яхняк, Дмитро Єсуп, Іван Куриляк, Антоніна й Антін Спяк (за 1956), Олекса Спяк, Матвій Сташів, Павло Шевчук, УНСоюз (13. відділ за 1956), Укр. Жіноча Організація, Авксентій Урбан; по $5: Йосиф Філак, Григорій Гусяниця (за 1956), Агата Качмар, Іван Шеремета, Лев Завіський; по $2: Іван Чайковський, Роза Розенбайґер.
Йонкерс: Українсько-Американський Клюб $25 (за 1956); по $10: Теодор Долішний, Степан Шульган (за 1956); Василь Мандзій $5 (доплата).

НОРТ ДАКОТА:

Дрейк: Д-р Богдан Гординський $50.
Білфілд: Петро Басараба з Дружиною $20; Іван Томчук $10.
Вілліcтон: Д. Чеверда $5.

ОГАЙО:

Акрон: По $10: Семен Берегуля, Володимир Чаплинський, Андрій Качала, Володимир Лесняк, Іван Савицький, Кость Зепко, Олекса Зепко, Петро Косе; по $5: Теодор Баран, Теодор Луць, Микола Малий.
Кантон: Дмитро Головатий $10.
Клівленд: Мирослав Німець $50 (за п'ять років); Укр. Нар. Союз (336 Відділ „Сокіл") $30 (за 1956 р); Тамара і Нестор Угера $25; по $20: Володимир Полянський (за 1955 і 1956 роки), Юрко Шарабура (за 1955 і 1956 р.), Гнат Воробець (за 1954 і 1955 р.); по $10: Володимир Антонів, Андрій Балко (за 1956 р.), Батьківський Кружок Укр. Музичного Інституту, д-р Володимир Боднар, Василь Брездун, Дарія і Михайло Хроновят, Михайло Христина, Василь Черкес, Микола Червецький, Іван Фешовець, Михайло Гомонко (за 1956 р.), Марія Горохов'янка, Елеонора Гринів, Теод. Гринів, Осип Ікавий, Василь Ільчишин, Михайло Ярема, Мирослав Яворський, Володимира Кавка, Микола Кавка, Василь і Ліна Камінські, Олена Коровицька (за 1956 р.), Іван Коровецький (за 1956 р.), Григорій Костів, Микола Ковалисько, Василь Кухта, Іван Кузняк, Григорій Кисіль (за 1956 р.), д-р Іван Лесько, Микола Махлай (за 1956 р.), Теодор Маркевич, Михайло Мельникович, Яків Мицишин, Василь Падалка, Микола Піхурко, „Провидіння" (210 Відділ), Іван Римар, Богдан Семків, Михайло Сліпець, Роман Стахур, Олена і Григорій Степанек (за 1956 р.), Андрій Стецяк, Марія і Микола Струк (за 1956 р.), Т. Школьник, Юрко Шкарупа, Стефан Швидків, Т. К. К. (за 1956 р.), д-р Богдан Томків, Осип Теркало (за 1956 р.), д-р Оксана Трешневська, Роман Трешневський, Степан Турчик, М. Тимків, М. Волошин, Григорій Вовк, Володимира і Мирослав Васлядинський; по $5: Федь Баґнюк, Никола Бобечко, Богдан Дмитрак, Франко Дмитрак, Любомир Галюґа, Михайло Лев, Мирон Рацула; Іван Заяць $2.
Юклід: Теодор Бобечко $11.
Лейквуд: Ольга Наконечна $10.
Лорейн: Віктор Копиняк $30; по $25: Володимир Адріянович, Дмитро Деркач, Василь Кичун, Володимир Пік, д-р Роман Стеткевич; по $15: Василь Левицький (за 1956 р.), Ярослав Сидір, Стефан Зубаль; по $10: Павло Антипів, Михайло Баюрчак, Боніфат Барнай, Іван Башуцький, Михайло Боівка, Василь Босак, Володимир Данилейко, Іван Деревяник, Ярослав Хованський, Євген Хемич, Олександер Федик, Григорій Гаркач, Петро Гаркач, Григорій Гащишин, Петро Головецький, Степан Горалевський, Володимир Гарський, Іван Грищенко, Михайло Іваницький, Петро Яців, Роман Клос, Володимир Кульчицький, Євген Кушнір, Михайло Кушнір, Иосиф Кришталь, Людомир Ліщинський, Александер Линн, Михайло Максимів, Теодор Малачинський, Степан Маланчук, Александер Маркевич, Дарія Микита, Іван Микита, Михайло Напора, Петро Оренчук, Іван Охрім, Трохим Пахнюк, Михайло Пакуш, Андрій Паславський, Михайло Пастернак, д-р Константин Погуляй, Василь Пралко, „Провидіння" (209 Відділ), Володимир Сеньків, Василь Сікора, Микола Сухарчук, Микола Сикута, Степан Щепльовський, Василь Щепльовський, Волод. Шевчик, Андрій Шумила, Микола Трипняк, Михайло Турій, УНС (50 Відділ), Клим Сінцюк; по $5: Ярослав Барнич, Володимир Біляк, Іван Головецький, Кость Мацілинський, Михайло Пилипів.
Янґставн: Збірка в часі свята 22. січня 1956 р.: Юрій Присташ $6; Марія Дростовська $5; по $3: М. Мушинський, М. Семчій, Ю. Варґулич; по $2: А. і М. Чепак, Е. Гнатів, Д. Голубець, Т. Кулинич, М. Михович, М. Оленич, Мик. Терлецький, Д. Затварницький; по $1: А. Балотенна, І. С. Бух, Віра Бух, К. Вульван, А. Бурий, І. Цебряк, Ю. Чижовський, І. Данилюк, Т. Дідовський, П. Двуліт, А. Федуничко, С. Фостер.- Іванів, М. Гідовський, М. Гаврилко, д-р В. Гольонко, Р. Горбачевський, М. Гуменюк, М. Іваньчак, В. Іванюкова, П. Кобрин, В. Кравець, І. Ліщак, П. Ліщак, І. Лисогір, М. Мартинишин, І. Масний, П. Масний, А. Морозко, М. Муха, В. Мисів, Ст. Нановський, Марія Пиріг, В. Прокопик, Ст. Срадомський, д-р Р. Стахура, І. Стрілка, В. Сухар, Т. Свериданн, М. Штинь, Мих. Терлецький (старш.), Ю. Васько, С. Василевич, О. Венґжин, П. Веселовський, І. Вішка, І. Вус.
Національний Даток вплатили: Казимир Бульван $20 (за 1955 і 1956 р.); Юрій Варґулич $15 (за 1956 р.).

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Бервик: Никола Луців $3.
Бетлегем: УНСоюз (288 Відділ св. Димитрія) $10.
Честер: По $10: Петро Гладиш, Дмитро Мінчак, Евстахій Мінчак; Мих. Лісковнч $2; Т. Годунка $1.
Кліфтон Гайтс: О. Саноцький $10.
Коннелсвілл: Михайло Скалецький $10.
Істон: Петро Залиба $10.
Еддистон: Ольга і Василь Коцюба $15.
Елмора: о. мітр. Орест Іванюк $5 (1956).
Еверсон: Петро Лучко $5.
Голсопл: Анна і Петро Онишко $22 (за 1954 і 1955 р.).
Лаймпорт: К. Кішонич $1.
Літтедейл: Гнат Волошин $10.
Лоуст Крік: В. Липчак $2.
Линдора: Василь Гошва $10.
Мек Аду: По $10: Іван Лівчанин (за 1956 р.), Михайло Маркусь.
Мек Кіз Ракс: Михайло Кучірка $1.
Мек Кіз Порт: Вас. Гнат $2.
Майнерсвілл: А. С. $30 (за 1954 1955 і 1956 р.р.).
Монесен: Михайло Опар $10.
Монт Клер: По $1: Т. Данчак, М. Івасик.
Олифант: Лев Сорочинський 10.
Филаделфія: По $30: Василь Титанич (за 1954, 1955 і 1956 р.), Іван Васюта (за 1954, 1955 і 1956 р.); Іван Антоняк $25; по $20: Дмитро Бардан (за 1954 і 1955 р.), Марко Мисишин (за 1954 і 1955), Українська Автокефальна Православна Церква св. Покрови (за 1954 і 1955 р.), Бронислава Кулинич (за 1954 і 1955 р.); по $10: Михайло Арбайтер (1956 р.), Ярослав Бойчук, Осип Цісик, Василь Чередарчук, Ілько Чикота, Осипа Демчишин, Богдан Демчишин, Михайло Дяків, Теодор Дуда, Іван Джура, Микола Дворський, Михайло Джичко, Антін Федорович, Мирон Ганушевський, Григорій Іней, Володимир Івахів, Володимир Богдан Януш, Роман Карбівник, Дмитро Кацак (за 1956 р.), Омелян Клос, Богдан Кондра, Федір Корсун, Марія і Микола Косцюкевич, Ярослава Кравчук, Петро Козак, Степан Ковалишин, Василь Кострубяк, Теодор Курилець (за 1956 р.), Іван Кусин, Іван Лойко (за 1956 р.), Константин Луценко, Василь Луців, Володимир Лучин, Михайло Лукавський, Теодор Лисенко, Іван Лисянський, Степан Мадилюх, Володимир Маєвський, Ярослав Маланчук, Іван Мариновський, о. Андрій Мельник (за 1956), Дмитро Меліш (за 1955 і 1956 р.), Мирослав Мельничук, Василь Надраґа, д-р Іван Новосад, ОбВУА, Володимир Обущак, Теодор Олійник (за 1956 р.), Євгенія і Богдан Онуферко, Метро Пасічник, Ольга Павловська (за 1956 р.), Михайло Пасіка, Кость Пастушак, Осип Петрович, Оксана й Іван Поритко, Богдан Романенчук, Ярослав Рудакевич, Юлія Ружило, Микола Рибак, Ілько Савчин (за 1956 р.), Степан Самуляк (за 1956 р.), Александра Смоляк, Алесандер Смоляк, Антонія і Теодор Свистун, Микола Старявець, Союз Українок Америки (42 Відділ), Мирослав Субтельний, Остап Тарнавський, Зеновія Терлецька, Товариство Українських Інженерів, „Тризуб" (спорт. Т-во), Українська Вільна Громада, Укр. Робітн. Союз (88 Відд.), Мирон Утриско, Дмитро Василащук, Василь Ваклащук, Михайло Викрикач, Роман Вомпель, Александер Зелінський, І. Зінченко; по $5: Євгенія Лукавська, Андрій Вишиваний, Михайло Вишиванюк; Ю. Захарчук $1.
Пітсбурґ: По $10: Й. Мигайчук, Василь Оберишко, Іван Шиян, Укр. Народна Поміч (Відділ) за 1954 р.
Рідінґ: Іван Когут (за 1955 і 1956 р.) $20; по $10: Рудольф Балан, Іван Бурий, Роман Хіменко, Теофіль Хомин, Микола Далинський, Теодор Федів, Григорій Гладун, Данило Годованець, Михайло Кілик, Сиверин Кілик, Василь Подольський, Іван Теребецький, Степан Волянський; Іван Підгайний $5.
Скрентон: Микола Білоскірка $10.
Скат Дейл: Лев Крайєр $2.
Вест Істон: Михайло Товарницький $10.
Вілкіс Беррі: Стефан Ходновський $10.
Трамбаурсвілл: Теодор Голубенний $10.

РОВД АЙЛЕНД:

Потакет: Д-р Ярослав і Ніна Коропей $25; Лев Коник $10.
Вунсакет: Комітет Об'єднаних Організацій $25; Сестрицтво Пресв. Діви Марії $20 (за 1955 і 1956 р.); по $10: Хор „Бандура" (за 1956 р.), Розалія і Микола Вецал, Союз Українок Америки (за 1956 р.), УНСоюз (206 Відділ „Запорозька Січ" за 1956 р.), Гнат Тепер.

ЮТАҐ:

Солт Лейк Ситі: Филимон Украдига $10 (за 1954 р.).

ВАШИНҐТОН:

Медикел Лейк: Іларіон Максименко $5;
Сиетл: Олена Струць $10.

ВИСКАНСИН:

Милвокі: Богдан Давидович $20 (за 1955 і 1956 р.); по $10: Кузьма Демчак, Микола Ясінський, Константин Мандзенко, Теодор Пискір, Михайло Танін (за 1956 р.).
Вокеша: Ярослав Потим $10.

ЛИСТА ч. 6. (Від 1-го березня до 7-го квітня 1956)

АРИЗОНА:

Фенікс: С. Василенко $20 (за 1955 і 1956 роки).

КАЛІФОРНІЯ:

Інґлвуд: Варвара Пітяк $10.
Лос Енджелес: Д-р Мирослав Полотнянка $25; по $10: Остап Гац, Микола Корінець.
Моунтейнвю: Тихон Карнаухов $10.

КОЛОРАДО:

По $ 10: о. Дмитро Блажейовський, Іван Хлопецький, Дмитро Дутчак, Орест Колтунюк, Корнель Крупський, Марія Левицька (за 1956 рік), „Провидіння" (61 Відділ), Григорій Сластьон, Українсько - Американська Громада.

КОННЕКТИКАТ:

Бриджпорт: По $10: Василь Пелещук, Осип Сливинський, о. Ярослав Шуст.
Ковентри: Н. Н. — $22 (за 1954 і 1955).
Форестділл: Франко Буґрин — $10.
Гартфорд: УНСоюз (277 Відділ) — $20 (за 1956); По $10: Володимир Боронець, Осип Гладун, Іван Кащинець, Петро Кушаківський (за 1954 р.), Євгенія Мельник (за 1956 р.), Тереса і Петро Оренчук, Ілля Панахид, „Пласт-Прият" (за 1956 р.), „Провидіння" (205 Відділ за 1956 р.), Ольга і Петро Пришляк, Володимир Саляк, СУМА, Володимир Василенко, Марія Вічковська, Василь Жизномирський; По $5: Роман Чубатий, Степан Гарасимів, Андрій Янішевський.
Ню Бритен: Відділ УКК — $59.15 (з Шевч. свята); По $10: Михайло Микитин, Михайло Стасюк.
Ню Гейвен: Агафія Бундзяк — $20 (за 1955 і 1956 роки), По $10: Іван Вуцяк, Василь Добчанський, Григорій Дубно, Анна і Григорій Гіна, Лукія Голембйовська (за 1956 р.), Іван Голембйовський (за 1956 рік), Роман Криницький, Степан Квасюк, Михайло Лісевич, Богдан Лисяк, д-р Теодор Мацьків, д-р Іван Мартинюк, Сильвестер Мілянський, Надія й Олег Микитей, Александер Неділько, Віктор Омельченко, ООЧСУ (27 Відділ (за 1956 рік), Роман Рондяк, Павло Самсонюк, Іван Стратичук (за 1956 р.), Євген Сидорик, Микола Шайдицький, Василь Шмата, Іван Витвицький; Марія Колесник — $5.
Норвич: По $10: Петро Хома, Григорій Гайдук, Федір Лазар, Петро Мархонь.
Стемфорд: Українсько - Американський Горож. Клюб — $30 (за 1955 і 1956 рр.); УНСоюз (350 Відділ) — $20; По $10: Павло Качалуба, Степан Корівчак, Василь Лема, Марія Палідвор, д-р Василь Палідвор, Григорій Слобода, Федір Сломошинський, Михайло Сидяга, Василь Сидяга, Микола Швець.
Стредфорд: Софія й Іван Козак — $10.
Вилиментик: Відділ УКК — $25 (за друки комісії Керстена); По $10: Микола Андрусишин, Іван Гіль, Амброзій Краковецький, Володимир Новицький, Микола Олексяк, Софія Посляр; По $5: Параскевія Ратько, Волод. Тимків;

ДИСТР. оф КОЛОМБІЯ:

Вашингтон: Теодозій Дячок — $10 (за 1956 р.).

ФЛОРИДА:

Ерджайл: Йосиф Федасюк — $10.

ІЛЛИНОЙ:

Шикаґо: Катерина й Микола Сенчишак — $100; Степан Куропась — $50; Роман Яценків — $30 (за 1953, 1954 і 1955 роки); По $25: Михайло Канюк, Андрій та Іван Олинець, Василь Музика і син, Микола Шліхутка (за 1956 р.); По $20: Йосиф Дацко (за 1955- і 56 р.) Март. Ільчишин (за 1954 і 1955 рр.), М. Петрів і син, Іван Рібій (за 1956 р.); Іван Пундзяк — $19 (за 1955 і 1956 роки); Стелля Попп — $15; По $10: Григорій Баць (за 1956 рік), Ева Баховська, Володимир Баховський, Іван Багрій (за 1956 р.), Микола Баланчук, Петро Баран (за 1956 р.), д-р Тадей Белей, Микола Білецький, Василь Бражик (за 1956 р.), Іван Бурдаш, Іван Цолтан, Іван Хрін, Ярослав Хлипняч, Василь Чабанівський, Ярослав Чернявський, ДОБРУС, Микола Домашевський, Микола Драґанчук, Стефан Дрозд, Ераст Дзюбинський, Андрій Федан (за 1956 рік), Василь Гавдьо, Наталія і Михайло Гікавий, Іван Гоголь, Лариса Іваненко, Степан Яцура, Осип Ярема, Іван Коцюбко (за 1956 р.), Александер Когут, Євген Команишин, Генрик Коваль, Григорій Крайник, Ванда й Іван Лесняк, Іван Малюк, Михайло Маркевич, Никифор Мотриньчук, Генрика і Юрій Мізь, Гельґа і Любомир Мізь, Антін Николайшин (за 1956 р.), Об'єднання Українських ветер. лікарів, Іван Олійник (за 1955 і 1956 роки), Григорій Онищак (за 1956 р.), ОУРДП, Іван Пеленичка, Роман Петрощук, Василь Петрушка, Михайло Пірко (за 1956 р.), Василь Прокуда, Грицько Проскурин (за 1956 р.), Семен Руденчук (за 1956 р.), Петро Семенів, Андрій Скочиляс, Володимир Стецишин, Степан Сисин, Александер Шміґельський, Ярослав Терлецький, д-р Маркіян і Марія Терлецькі, УНСоюз (Відділ 114), УНСоюз (301 Відділ), У. Роб. Союз (317 Відділ), Стефан Вербовецький, Іван Войтович, Яків В'юн, Петро Вулгаїв, Йосиф Запухляк, Антін Зборик; По $5: Ілля Коцур (за 1956 р.), Роман Кочержук, Теодор Колісник, Александер Максимович, Юрко Мазур.
Елмвуд Парк: Марія Медзяк — $10.
Гіллсайд: Тарас Ґ. Кратер-Кривохижа — $10 (на 1956 р.).
Джолієт: По $10: Анастазія і Йосиф Кочан (за 1956 р.), Галина Михайло Кунинський; Марія Корженьовська — $2.50.

ІНДІЯНА:

Іст Шикаґо: Володимир Шевченко — $10.
Форт Вейн: Ніна і Микола Водзінський — $10 (за 1956 р.), Яків Задорей — $5.
Геммонд: Микола Возняк — $20 (за 1955 і 1956 рр.); По $10: Дмитро Білоцеркович, Іван Юзьків, Микола Луців, Іван Пелешенко, Григорій Петрина.

КЕНТОКИ:

Луїсвілл: Богдан Гурко — $10;

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: По $10: Александер Дуда, Володимир Чорнодольський, Николай Яремко, Олена Пісецька, Данило Пісецький, Йосиф Приймак, Євген Снігура, Василь Татчин, Іван Тригубенко, Юрій Захарків (за 1956 р.),
Давідсонвілл: Іван Гавріленковський — $2.

МЕССАЧЮЗЕТС:

Бостон: Українська Православна Церква св. Андрія — $25; По $20: Антін Берегулька (за 1954 і 1955 рр.), Григорій Чорній (за 1955 і 1956 рр.); По $10: Дмитро Кузь (за 1956 р.), Яків Шегрин (за 1956 р.), Іван Шумляк.
Чікопі: В. Фіцик — $10.
Челзі: Анастазія Різенко $10.
Еверетт: Петро Пачіс — $10 (за 1956 р.).
Маттапан: Данило Бортник — $10.
Мелроз: Станислав Берегулька — $10.
Пттсфілд: По $10: Тетяна і Григорій Колодрубський, Анна Сорович; По $5: Александер Яремій, Пері Соколовська, Михайло Спасик; Василь Спасик — $3; По $2: Андрій Гуска, Вас. Никорчук, Микола Амброзійчик, Степан Стиран (за друки), Петро Терпак; По $1: П. Харів, І. Харів, Марія Дидинчук, А. Кащук, В. Козак, Г. Козак, Анна Косовин, В. Ковчук, В. Майрон, Марія Повелл, П. Семенів, Г. Сірко, І. Соколовський, С. Спасик, В. Шербан.
Роксбюрі: Василь Музика — $10.
Рослінделл: По $10: Петро Мороз, Василь Мигован.

МИШИҐЕН:

Батл Крік: Софія і Роман Заплітний — $10.
Дітройт: По $25: Ілярій Богай (за 1954 і 1955 рр. і $5 доплати за 1953 р.), Марія і Архип Цісарук, д-р Іван Грибик, Степан Мокрий (за 1956 р.), Микола Тимко; По $20: Н. Н. (за 1955 і 1956 рр.), „Самопоміч" (Кредитова Кооператива); По $10: Михайло Бартків, Омелян Бартків, Мирон Березюк, Анна і Тимко Березюк, Березівський Доіпомоговий Комітет, Микола Бідюк, Михайло Білоскурський, Василь Білик, Василь Бодруґ, Ярослав Буляк, Йосиф Бушлін, Володимира Целюх, „Черник" (українське спортове Т-во), Іван Чикало, Степан Дерешівський, Микола Дрогомирецький, Стах Дунька, Михайло Федишин, Григорій Галамушка, Василь Гарасимів, Григорій Гарбар, Микола Грабовецький, І. В. Іванчук, Петро Ільницький, Ярослав Яцків, Володимир Яримович, Стефан Юрків, Іван Калимон, Теодор Калитовський, Олена й Микола Климишин, Євдокія і Степан Климишин, д-р Петро Конюх, Микола Коперта, Ігор Король, Ольга Ковалишин, Василь Ковалишин, Альфред Козак, Петро Козловський, Микола Кошів, Богдан Кручак (за 1956 р.), Ярослав Крупяк, Володимир Кривуцький, Михайло Казимирів, Олег Кудрик, Іван Куцьо, Іван Куцло, Євген Лятишевський, Адам Лісікевич, д-р Володимир Лисий, Осип Маційовський, Теодор Майструк, Ізидор Мелимука, Пилип Місьонґ, Степан Мокрий (за 1956 р.), Корній Ніщименко, Василь Папіж і Галина, „Пласт", Андрій Повшок, Василь Процик, Ольга і Ярослав Ромах, Марія і Василь Сабатюк, Ольга і Василь Савчук, Мирослав Сяванко, Василь Сеньків, Корнель-Ігор Сеник, Степан Сеник, Богдан Скасків, Степан Скипакевич, Стефан Слюсарчук, Петро Собків, Пилип Сотник, Стефан Стефанюк, Союз Укранок Америки (63 Відділ), СУМА (Київ), Теодор Шевчук, д-р Василь Шкудор, Петро Шнурівський, Михайло Шумела, Марія Шиманська, Михайло Терлецький, Теодор Торський, д-р Дмитро Ткачук, Андрій Триш, Теодор Тимочко, Українсько - Американський Осередок, УНСоюз (175 Відділ), Українська Вільна Громада (централя за 1956 рік), Українська Вільна Громада (Відділ), Іван Вацик, Ілько Василюк, Степан Зальопаний, Йосафат Жук; По $5: Іван Сухий, Володимир Зваричь; Михайло Михайлівський — $2.
Гемтремк: Андрій Холевка — $20 (за 1955 і 1956 роки); По $10: Пилип Гайда, Андрій Когут, Микола Когут (за 1956 рдк), Микола Кунинський, Михайло Витягловський; Тарас Гицак — $5.
О'Клер: Михайло Одосіїв — $10.
Флінт: По $10: Теодор Квасницький, Теодор Мацевко.
Гренд Репідс: Стефан Рендзіковський — $30 (за 1954, 1955 і 1956 роки); Ілля Лисогір — $10.
Лансінґ: Т-во Лесі Українки (38 Відділ) — $25.
Петерсбурґ: д-р М. Гнатчук — $25.
Розвілл: Йосиф Човник — $10 (за 1956 р.).

МІННЕСОТА:

Гіббінґ: Іван Дребет — $10 (за 1956 р.).
Міннеаполіс: Микола Пригар — $25 (за 1956 р.); По $10: Олена Карпяк-Венцаль, Павло Федорців, Йосиф Греськів, Олександер Гайдай, Андрій Гнатів, о. Микола Годинський, М. К., Петро Карпоць, Василь Кулик, Дмитро Мандибур, Микола Мартинюк, Марко Менжега, Константин Сольчаник, Василь Станиславів, Микола Стефанський, Михайло Вовчик; По $5: Дмитро Даниленко, Александер Щербаненко.
Сейнт Пол: По $10. Богдан Гамота, М. Г. Гайдак, Олександер Павлович, Семен Петренко (за 1956 р.), Валентина Туркало.

МІЗУРІ:

Сейнт Люї: По $20: Іван Дубицький (за 1955 і 1956 рр.), Петро Івасютяк з дружиною (за 1956 р.); д-р Орест Макар — $10.

МОНТАНА:

Батт: Микола Гладкий — $10 (за 1956 р.).
Гелена: Іван Марчишин — $10.
Вібо: Василь Мельник — $10.

НЕВАДА:

Рено: Петро Турчин — $10.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Бейон: Мирон Кушнір — $20 (за 1955 і 1956 рр.); По $10: Александер Ф. Данько, Мирон Данько (за 1956 р.), Василь Крилик.
Кемден: По $10: Іван В. Водревич, Лідія Калашнюк, Василь Калашнюк.
Картерет: Іван Мартинюк — $10.
Кліфтон: По $10: Гриць Вернацький, Богдан Чайківський, Теодор Ковалик.
Елизабет: Михайло Гринищак — $15; Олена Куновська — $3; Анна Пелещак — $2.
Гемптон: По $20: Марія Л. Семенина (за 1955 і 1956 рр.), Володимир Семенина (за 1955 і 1956 рр.).
Гобокен: д-р Юрій Фединський — $5.
Ірвінґтон: Дарія і Степан Окрепкий — $20 (за 1955 і 1956 роки); По $10: Микола Войко, Богдан Дацківський, Олекса Демченко, Андрій Кашубинський, Йосиф Кладко, д-р Володимир Комаринський, Антін Руцицький, Йосафат Станько, Богдан Шараневич; По $5: Степан Дзюбатий, Василь Гнатів.
Джерзі Ситі: Петронеля й Іван Микитюк — $25; По $10: Галина і Володимир Вілик (за 1956 р.), Степан Білик, Григорій Бура, Маріян Цьолко, Степан Домарецький (за 1956 р.), Юлія Думанська, Микола Дзядів, Андрій Гавур, Юлія і Володимир Ґулькевич, Теодор Гіль (за 1956 р.), О. Гарух, Осип Кейса (за 1956 р.), Іван Кохановський, Данило Мадай, Самійло Мухин, Стефан Михалко, ООЧСУ (станиця), Іван Озоровський, д-р Михайло Паламар, „Пласт" (станиця), Іван Пельо, „Провидіння" (169 Відділ), Василь Пащак, Гнат Поліога, Павло Савчук, Микола Сокало, Михайло Стебельський (за 1956 р.), Клявдія і Григорій Салук (за 1956 р.), СУМА (станиця), Андрій Шеліґа, Михайло Жук, Іван Жулинський; По $5: Михайло Баран (доплата до 1952 р.), Іван Чапляк, Михайло Гайдук (за 1956 р.), Роман Шпак.
Лейквуд: д-р Микола Корнилів — $10 (за 1956 р.).
Менвілл: о. М. Михайлів — $10.
Нептун: Євген Сумик — $50; Іван Ковалишин — $5.
Нюарк: „Самопоміч" (Відділ) — $20; По $15: Степанія Стеців (в тому $5 на ЗУАДК), Микола Зайців (в тому $5 доплата за 1951 рік); По $10: Стефан Асавляк, Ярослав Вігун (за 1956 р.), Теодор Цюняк, Хор „Трембіта", Стефан Челак, „Чорноморська Січ" (спортове Т-во за 1956 р.), Михайло Дорош (за 1956 р.), Юрій Дутка (за 1956 р.), д-р Михайло Гой, Адам Гординський, Мирон Янюк, Михайло Лозинський, Олександер Нападієвич, Александер Напора, Мирон Осадца, Володимир Псуй, Віктор Роговський, Михайло Стуй, Василь Шеремета, о. прот. Ф. Шпаченко, д-р Микола Терлецький, Нестор Терлецький, Ярослав Ткач, Український Центральний Комітет (Відділ УКК), Василь Венке, Павло Заблоцький (на 1956 р.); По $5: Іван Вагній, Павло Урбан.
Ню Брунсвік: Александер Галелюк — $30 (за 1956 р.); По $10: Володимир Цяпа, Омелян Цісик.
Нікcон: По $10: Василь Гусар, Іван Микитка (за 1956 р.), Любомир Ратич.
Онтерлейкен: Василь Шимерецький — $10 (за 1956 р.).
Петерсон: Сергій Винярський — $20 (за 1955 і 1956 рр.); УНСоюз (64 Відділ) — $12,50; По $10: Юрій Лукащук, Стефан Сасовський, Зиновій Семенюк, Мирослав Слабодух; По $5: Володимир Воднар, Амврозій Катрій, Євген Ковальський (на 1956 р.), Анна Молодович, Теодор Татаринський; По $3: Володимир і М. Федчишин, Марія і Василь Петришин, Олекса Теглівець; По $2: Р. Микита, Анастазія Редьква, В. Воронка; По $1: Р. Луговий, В. Вацюра.
Пассейк: Іван Пукаляк — $30 (за 1953, 1954 і 1955 роки); Василь Яців — $20: (за 1955 і 1956 рр.); По $10: Михайло Брездень, Андрій Вук, д-р Петро Ігнат, Петро Касій (за 1956 рік), Іван Комендант, Володимир Новацький, Дмитро Порохняк, Іван Сабара, „Самопоміч" (Відділ), д-р Кость Третяк, Андрій Загребельний (за 1956 р.); По $5: Михайло Гаваль, Антін Ваньо.
Рерітан: Марія і Михайло Сірман — $10 (на 1956 р.).
Томс Рівер: Ольга і Йосиф Перлович — $20 (за 1955 і 1956 рр.).
Трентон: Михайло Волинець — $20 (за 1955 і 1956 рр.); По $10: Леся Маркевич, Михайло Мричко.
Вест Орендж: Зинаїда Вронецька — $10 (за 1956 р).
Вайнленд: Михайло Гандзюк — $25 (за 1956 р.); По $10: д-р Юрій Цегельський, Петро Вудмаска, Анна і Володимир Захар.
Вінсані: Катерина Царук — $3.

(Продовження буде)

ЗАКЛИК УККА

У РОКОВИНИ ВБИВСТВА СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Громадяни!

Цього року, 25 травня, сповняться тридцять років, як комуністична Москва, ліквідуючи невгаваючі тоді ще вияви чинного спротиву на окупованій нею Українській Землі — провела в Парижі вбивство Головного Отамана Військ і Голови Директорії Української Народної Республіки Симона Петлюри.

Висилаючи до виконання цього злочину свого аґента, Москва плянувала досягти цим для себе подвійну користь:

Видуманою і фальшивою арґументацією збезчестити перед вільним світом усю недавню добу українського незалежного державного існування і, що найважніше, — знищити того, хто був тоді символом і надхненням для всього спротиву Москві на Українській Землі.

У роковини цісї Великої Втрати, в роковини цього злочину Москви, сьогодні, коли світ знає вже страхітливе народовбивство, заподіяне московсько - комуністичним окупантом на багатьох народах, всі українці поза межами Рідної Землі віддають шану пам'яті Симона Петлюри, маніфестуючи цим невгнуте змагання українського народу до Волі й Незалежности Батьківщини.

Віддаючи поклін пам'яті Симона Петлюри, закликаємо вас, українців в З'єдинених Державах Америки, належно відзначити роковини Його трагічної смерти прилюдними маніфестаціями й організованою участю в них.

Нехай же ці трагічні роковини і їх вшанування з'єднають нас у спогаді й жалобі!

Зокрема закликаємо всі Відділи Українського Конґресового Комітету поробити відповідні заходи для достойного і одностайного вшанування цих трагічних роковин.

Ню Йорк, у квітні 1956 року.

Український Конґресовий Комітет Америки.

СОВЄТСЬКІ МОДИ

У „Правді" з 1-го квітня ц. р. якась Агнія Барто пише про совєтські моди:

„. . .Здавалося б, що може бути змінливішого, непостійнішого, як мода!? Але для торговельних організацій мода — звук пустий! Вони воліють модель витриману. Запровадили, наприклад, ще в 1939 році жіночий капелюшок, що нагадує полив'яний горщик з двома ручками, і випускають цю модель до тепер. Легко знайдете ви в крамницях і застарілу оксамитну чальму, що надміру побільшує жіночу голову, і модель „маленька мама' з часів випуску одноіменного кінофільму. А як побачите ви мужчину з червоною смугою на лобі, то знайте, що це — слід від нового капелюха з грубого, колючого фетру. Ця мокель дістала вже в народі влучну назву — капелюх „валяний чобіт".

Мимоволі постає питання: чому рідко появляються нові гарні моделі? Виявляється, що, перше як побачити світ, створена мистцем модель повинна перейти декілька інстанцій. Тут і попередній відбір в ательє, і мистецька рада, і виставка-перегляд з запрошенням представників торговельних організацій. Кожна інстанція вносить свої поправки до блюзки чи спідниці, і врешті від цікавого задуму нічого не залишається. При цьому думку мистців-авторів моделів під увагу здебільша не береться. Рішальною є думка представників торговельних організацій, які вважають себе за найбільших знавців психології покупця, мовляв, „оце покупець хоче", „оцього покупець не хоче", „цього покупець не візьме". Слухаючи виступи на подібних засіданнях, іноді не збагнеш: чи йде мова про одяг, сказати б, про зовнішній вигляд людини, чи про її моральне обличчя? „Товариші, — заявив представник одної торговельної організації, — ми принципово не можемо відмовитися від ватяних підплечників, бо совєтська людина не мусить ходити з похилими плечима, вона йде по землі, широко розправивши груди. . ."

● **За три роки в ЗДА** продано 3,600,000 примірників нового видання Біблії. Це значить, що кожних 30 секунд продавано один примірник цісї найпопулярнішої книги.

● ***Губернатор** Північної Кароляйни*, Лютер Годжес, заявив, що не бачить жадних ознак, щоб у його стейті організувалася нова, третя партія із невдоволених демократів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Вилимантик, Конн.

Вшанування пам'яті Тараса Шевченка.

Місцеві горожани українці, з ініціятиви УККА та при допомозі „Парафіяльної Ради" УАП Церкви й Т-ва СУМ 25-го березня вшанували в церковній залі Української Католицької Церкви пам'ять Шевченка.

Програма почалась співом „Заповіту", який відспівали діточки під орудою пані Янович. Отець Каськів виголосив промову, в якій з чуттям і хистом доброго майстра-слова говорив про духовість укр. нації на основі творчости Т. Г. Шевченка. П. Янович виголосив реферат про життя і творчість Т. Шевченка. В рефераті прелеґент говорив про культ Шевченка, який розбудив український нарід та спрямував на шлях боротьби за волю. Дитячий хор виконав пісню „Думи мої" (дириґ. пані Янович), та „Садок вишневий". В інсценізації „Розритої могили" взяли участь від СУМА Василько Сліпин та Олійник В. Сестра й брат Радьки відограли на скрипках дует „Думи мої", а діти деклямували (Сліпин Василько, Майнич Христя, Янович „Ляля", Скляр, Шпік Ірися і Шулевська Маруся). Їх підготовив отець Каськів. Свято закінчено відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна". **В. О.**

Шикаґо, Ілл.

Українська колонія в Равид - Лейку.

Як у всіх більших містах, так і в Шикаґо помічається сильний міґраційний рух з міст на передмістя. Все, що трохи „доробилося", купує або будує доми в підміських оселях і цілі дільниці в Шикаґо зміняють своїх жителів. Околиці, які дотепер займали багатші — головно жидівське населення, займає тепер польське робітниче населення, а знову на їх місце приходять масово напливаючі (около 1,000 денно) з полудневих стейтів негри або мексиканці. Українці скупчені в Шикаґо головно коло церкви св. Миколая і безпосередньо ще тій околиці не загрожує залив населення з південних стейтів, хоч вони вже є таки досить близько. Мимо того вже багато українських родин поселилося на півнич. захід. частині (около 300 родин) і в передбачуванні такого розвитку ОО. Василіяни закупили на північній частині міста при Мілвокі евню гарну площу, на якій згодом мав би постати монастир. Він буде новим осередком, довкруги якого буде гуртуватися українське життя на північно-захід. частині міста, а також передмість, м. і. теж Равид-Лейку. Власне Равид-Лейк, де є вже українська дитяча оселя „Самопомочі", має всі дані на те, щоб тут постала більша українська колонія. Віддалена не багато більше як 40 миль від північної сторони Шикаґа, поїзди їдуть що години, так, що легко можна доїздити автом чи залізницею до праці в Шикаґо. Велика будівельна фірма Гарріс Ко., яка від 10 літ розбудовує Равид-Лейк і щорічно будує 500 домів на продаж, дає тепер можливість набути малі доми по неймовірно приступних умовинах: 50 дол. „дави" і 20 дол. місячно. Це дає змогу навіть найбіднішим набути власний дімок. В Равид - Лейку вже поселилося кілька українських родин, а кільканадцят „оформлюються", будують, взг. купують свої доми. На жаль, вони незорганізовані і лиш з припадкових зустрічей довідуються про себе. Варто б, щоб група українців зорганізувала спільний закуп „площ" і будувала разом — тоді постав би гарний український осередок. Особливо батьки, яким залежить, щоб їх діти виростали в здорових умовинах життя серед природи і серед свого окруження (дитяча оселя — дала б змогу пізніше заложити українську школу) — повинні цим зацікавитися. А „кругло - озеряни" тепер мріють про те, що може добрий Союз Батько впаде на щасливу думку збудувати в Равид - Лейку щось в роді „Союзівки" Ч. 2, яка дала б можливість батькам проводити вакації близько своїх дітей на оселі, молоді місце для недільних прогульок і забав, а старшим приємних товариських зустрічей і культурних імпрез. Може справді наша думка-суґестія впаде на добрий ґрунт?!

І. Ф.

Бетлегем, Па.

Нова культурна станиця.

Почавши від 5-го лютого 1956 р. кожної неділі від год. 9 до 9.30 рано лунає в етері на радіостації WAEB в Алентавні, Па., на хвилях 790 українська пісня, музика, історичний календар, хроніка подій, зокрема з життя українських організацій та громад Лігай Велі, т. є. Алентавну, Бетлегему, Нортгемптону, Істону та інших місцевостей.

Взялися за цю роботу люди, яким лежить на серці справа визволення українського народу з комуністичного поневолення, справа гідного зарепрезентування української культури між своїми та чужими.

Думаю, що ніхто не заперечить, що ціль незвичайно корисна і потрібна для української визвольної справи. І тому все українське населення повинно повітати цю акцію і всіми силами її піддержати, писати листи до стації, бо від кількости одержаних листів - побажань залежить число реклям. Підприємці на цій основі орієнтуються, чи багато людей слухають цю програму і чи їм оплатиться реклямуватися. *Пишіть на адресу:* Ukrainian Hour 921 S. Hall St., Allentawn, Pa. і це буде та моральна піддержка, якої початківці такої корисної культурної роботи так дуже потребують.

Володимир Чубатий.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Крайовий Комітет для відзначення 30-ої річниці трагічної смерти Гловного Отамана Симона Петлюри у Франції повідомляє українські установи і все українське громадянство, що бажаючі скласти вінці або квіти на могилі сл. пам. С. Петлюри з нагоди всенародних жалобних врочистостей в неділю 27 травня 1956 р. в Парижі, — можуть це зробити безпосередньо, беручи участь в цьому святі або уповноважуючи до цього осіб, що будуть присутніми.

З свого боку Крайовий Комітет готовий полагодити цю справу для заінтересованих осіб і установ, коли вони вишлють відповідну суму на закуп вінця чи квітів та побажання щодо їх характеру і напису на адресу Комітету (див. нижче). Побажано, щоб по-можливості стяжки з надписом були надіслані готові до Парижу.

Ті Вп. Панове й установи та організації, що бажали б замість квітів на могилу сл. пам. С. Петлюри скласти відповідний даток на установи, що утривалюють Його світлу пам'ять, можуть вислати ці гроші для Будівельного Комітету Храму У. А. П. Ц. Св. Симона в Парижі або для Бібліотеки ім. С. Петлюри.

Адреса Крайового Комітету і Будівельного Комітету храму УАПЦ:

П. Плевако
38 ave de l'opera, Paris 2, France
Paris C 10172-42

(При висилці грошей належить відмітити, на яку ціль).

Адреса Бібліотеки ім. С. Петлюри:

Paris C 836906 Biblioth. Ukrain 5,
Petlura 24 rue de le Glaciere,
Paris 13

Сиракюз, Н. Й.

Цікава політична дискусія.

9. березня у нас відбулись ширші сходини наших громадян. На збори прибув з Ню Йорку представник УККА — ПАУК д-р Вікентій Шандор, який виголосив доповідь на тему: „Українська справа в вишній міжнародній ситуації". Ця доповідь стала головним змістом сходин. Прелеґент зібрав і подав слухачам дуже цікавий матеріял про заходи і працю УККА і ПАУК на терені політичному і культурному. Зокрема, спинився на заходах і зносинах ПАУК на терені Об'єднаних Націй, а також на своїх виступах з рамени УККА на конференціях в Колгейт Університеті та Американському Університеті. Подав також голоси різних видатних чужинних політиків в українській справі, і підкреслив акцію, яка систематично проводиться з рамени Асамблеї Поневолених Народів, за приєднанням українських територій до Польщі, Чехословаччини, Мадярщини та Румунії.

З приводу доповіді розвинулася широка дискусія, в якій взяли участь: голова Відділу УККА в Сиракюзах М. Кузьма, д-р Семчишин, Грицик, Середович, Рубич, та інші. Торкнулися при тім питання польського, жидівського, російського. Висловили думку, що ціла українська еміґрація, — не тільки в ЗДА, але в цілому світі, мусить устійнити одну спільну політичну лінію, якої мусить дотримуватися в своїх політичних виступах.

Висловлено також низку побажань щодо праці УККА і ПАУК. Виказано, що в шкільних американських підручниках подається неправдива інформація про Україну. „Енциклопедія Амерікана", видання з 1955 р., є тенденційно проросійська, — і тут теж треба вжити відповідних заходів. Вказувалося також на потребу видати основну політичну студію про українську справу англійською мовою. В дискусії висловлено погляд, що в українській справі треба перейти від спорадичних акцій — до плянованих на дальшу мету.

На зборах був присутній організатор УККА д-р І. Заваликут, який в короткій промові порушив справу УНФонду, підкреслюючи, що вся така потрібна і корисна праця УККА — ПАУК, *для свого успіху* мусить спиратися на солідну матеріяльну базу.

Н. Н.

НОВА БЕЗПІДСТАВНА НАПАСТЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кооператорів" якимись „історичними обставинами", а завжди найрішучіше заперечували проти того, що взагалі будь-яка частина українського громадянства кооперувала з гітлерівцями у винищуванні жидів. На цю тему були вже десятки статтей. Звертано у них увагу поважному жидівському світові на те, що за часів німецького володіння на українських землях були випадки українсько-польських порахунків, були внутрішньоукраїнські порахунки, але не було ні одного жидівського погрому, зробленого українськими руками. Підкреслювано десятки разів, що в макабричній акції винищування жидів німці з-правила користувались власними поліційними відділами. Друковано десятки доказів, з прізвищами і фактами, як українці прихильно, зі співчуттям і активною допомогою ставилися до жидів — жертв гітлерівського варварства, при чому кількість жидів, врятованих українцями в різних частинах краю і різними українськими людьми, була така велика, що це були вже не поодинокі випадки, а власне масове явище.

А скільки українців згинуло на гітлерівській шибениці або від гітлерівської кулі саме за допомогу і рятування жидів! На те є сотні документів. У противенстві до тих відомих конкретних масових випадків рятування жидів українцями, не подано до цього часу з жидівського боку ні одного конкретного і правдивого випаду винищування українцями жидів на спілку з німцями, а всі доноси на різних українських діячів в еміґрації, як ніби на отаких „морд-коляборантів", виявились без вийнятку фальшивими, злобними або зродженими з атмосфери, в якій жиди на всі сторони шукали винуватців свого нещастя.

У Центральному Союзі польських жидів в Арґентині вийшла недавно книжка Мордохая Стрінґлера п. з. „Верк З", в якій він описує страхіття, що їх він переживав серед кількасот інших жидів в німецькому кацеті. Було там 50 жидівських „капо", що знущалися над своїми нещасними земляками, а серед них **один** українець. Сабіна Вісліцька описує в журналі „Дер Амеріканер" у своїх споминах п. з. „Із ґетта в Лодзі нема оклику" — знову звірства жидівських поліціянтів. Діяльність різних „юденратів" також загальновідома. Неможлива річ, щоб про все це не знав чільний жидівський редактор-публіцист. Чи хтось скидає за це вину на жидівський нарід?! А сам же д-р С. Бікель на сторінках того ж „Морґен"-журналу жалував і посередньо виправдував коляборанта Кастнера з голосного ізраїльського процесу проклятими нещасливими обставинами, в яких опинились були за останньої війни мадярські жиди. Треба взагалі бути дуже обережним з вимогами публічних експіяцій в імені народу. Бо з українського боку були осуди, були не тільки пресові голоси, але й збереглися і історичні документи, які не залишають сумніву щодо найгострішого становища супроти винуватців, спричинників і виконавців антижидівських безчинств з часів революційного хаосу 1917-19 рр. А з жидівського боку ми не чули ні одного дійсного відважного осуду такого історичного факту, як роля жидів на службі польського й московського асимілятορства в Україні. Зате відомі факти, що коли й появились *в останньому часі* відважні жидівські історики, які пробували аналізувати ті історичні часи згідно з історичною правдою, то мали за це від своїх земляків масу прикростей, як відступники від генеральної антиукраїнської лінії.

Коли вже, в ім'я добра будуччини українського і жидівського народів, відповідальна жидівська преса перестане орудувати наклепами і перестане повторювати придумані ворогами обох народів злобні леґенди, а почне підкреслювати те, що в історії і в культурі обох народів було і є *спільне, корисне, позитивне*, і те, що диктує їм жити у згоді?!

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН В ЗДА

ПЛЕНАРНА КАНФЕРЕНЦІЯ З НАГОДИ П'ЯТИРІЧЧЯ СМЕРТИ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА УВАН ПРОФ. ДМИТРА ІВАНОВИЧА ДОРОШЕНКА

31 березня 1956 р. у Ню Йорку відбулась конференція УВАН у ЗДА, присвячена пам'яті проф. Д. І. Дорошенка. У вступному слові голова УВАН у ЗДА, проф. М. Ветухів, підкреслив, що Д. І. Дорошенко був людиною епохальною. Українське відродження вимагало людей багатогранних, таким і був перший Президент УВАН. Він стояв на службі українського народу, як державний муж. Він служив українській науці. Він відчував духові потреби українського народу і служив церкві — написав ряд праць, був професором богословських інституцій.

„Ми є спадкоємцями Дмитра Івановича, — сказав проф. Ветухів, — засновника і першого Президента УВАН. Наш обов'язок: шанувати його пам'ять".

„Пам'яті Дмитра Івановича Дорошенка" — доповідь проф. В. Т. Гришка.

Доповідач сказав, що він не ставить за мету дати повний огляд діяльности проф. Д. Дорошенка, бо це неможливо зробити в одній доповіді, надто різноманітна і кольориста була діяльність Покійного. Проф. В Гришко подав коротку біографію проф. Д. Дорошенка, зокрема підкресливши його наукову і громадську працю дореволюційного часу і державницьку діяльність в час української державности.

Говорячи про наукову діяльність Д. І. Дорошенка, доповідач відзначив, що ще в студентські роки він надрукував 102 праці. Основною працею ученого проф. В. Гришко назвав „Нарис історії України" в двох томах (варшавське видання). У цій праці проф. Д. Дорошенко дав державницьку концепцію історії України. Проф. В. Гришко коротко схарактеризував народницькі концепції П. Куліша, М. Костомарова, О. Лазаревського, які надто ідеалізували народні маси і в той же час приходили до помилкових висновків, мовляв, українська нація нездібна до державности. В. Липинський, С. Томашівський і Д. Дорошенко дали нову концепцію українській історичній науці.

Доповідач зауважив, що Дмитро Іванович писав свої наукові праці надзвичайно легким стилем, популярно викладаючи найскладніші проблеми. Тим же *легким стилем* відзначались його журналістичні праці. Для прикладу доповідач зачитав уривки з книжки Д. Дорошенка „По рідному краю", де автор талановито сполучив географічні нариси, історичні моменти і світосприймання людини глибоких почуттів.

Далі проф. Гришко перейшов до характеристики політичного світогляду Д. Дорошенка. Він нагадав, що замолоду Д. Дорошенко був соціялістом. В 1917 році він був членом партії соціялістів - федералістів і як такий увійшов до Центральної Ради. Проте ще в час Центральної Ради відчувались розбіжності між Д. Дорошенком і іншими. Коли до влади прийшов Гетьман, то Д. Дорошенко активно співпрацював з ним і був членом уряду.

Проф. Гришко згадав про давніше видану 3-томову працю Д. Дорошенка — „Слов'янський світ", в якій він виклав свою концепцію, що протистоїть панславістичному московському рухові і насвітлив проблеми слов'янських народів, зокрема ролю України на сході Европи. Дмитро Іванович хотів якнайбільше ознайомити слов'ян з українським питанням.

В кінці доповіді проф. В. Гришко зупинився на останніх роках життя Дмитра Івановича в Канаді і розповів про останні дні покійного в Мюнхені.

З спогадами виступив проф. Петриченко, який підкреслив шляхетність і толерантність Д. Дорошенка, який умів співпрацювати з людьми різних ідеологій.

Проф. Д. Горняткевич згадав про Д. Дорошенка, як про засновника і надхненика УВАН у Німеччині.

Проф. М. Ветухів поінформував як УВАН у ЗДА вшановує пам'ять Д. Дорошенка. Тут видали український науковий збірник, присвячений Д. Дорошенкові, в „Аналах" були статті присвячені йому. Засновано спеціяльний фонд імени Д. Дорошенка, що має на меті допомогу вдовам академіків і потребуючим ученим. В цьому році плянується видання „Історіографії" Д. Дорошенка *англійською мовою*.

Л. Д.

Степан Підкова

При Микиту, бугая і колективне керівництво

(Гумореска)

У колгоспі імени Сталіна, Сталінської области, на площі м. Сталіна зібралися селяни. Кожний бо цікавиться, як то аґітатор з центру буде Сталіна розвінчувати. Сулухають селяни аґітатора, а самі на вус мотають: „Совєтська політика як те дишло — куди повернеш, туди й вийшло... Щось затьмарюється „ясне сонечко" і чорна хмара колективним керівництвом облягла".

А аґітатор тримає в руках московську „Правду" і голосно зчитує цитати:

— Товариші! „Чому наша партія розгорнула рішучу боротьбу проти культу особистости та його наслідків?.."

І пояснює:

— „Подібні, чужі духу марксизму-ленінізму, уявлення про людину, а саме про Й. В. Сталіна, склалося й культивувалося у нас багато років... З бігом часу цей культ особистости набував все більше звироднілої форми і наніс велику шкоду справі. Само собою зрозуміло, що подібна практика Й. В. Сталіна означала порушення ленінських принципів керівництва і заперечувала дух марксизму-ленінізму". Але тепер, під проводом нашої дорогої комуністичної партії, а зокрема під мудрим керівництвом колективного керівництва...

І раптом хтось у натовпі голосно вигукнув:

— Так його!... Сталіну в зуби, а Хрущову в ноги!

— Це виходить, що не вмер Данило, так болячка задавила!

У цей час на площі хтось як закричить несвоїм голосом:

— Рятуйте-е, хто в Бога вірує!..

Аж воно старший телятник біжить до гурту в червоній сорочці, а за ним, голову похиливши, бугай натискає. Користуючись з щасливої нагоди, колгоспники враз почали „рятуватися". Геть усі розбіглися! Хто в провулок чкурнув, а хто через тин чука дав. Колективне керівництво в сільраді замкнулося, а „перший з рівних", голова колгоспу з вікна висунувся і кричав:

— Микито, жени його, жени!

Еге, женіть ви його, а я вже жонатий...

А голова сільради і собі з вікна кричить:

— Микито, скинь червону сорочку, а то бугай тебе розчавить, скинь сорочку!..

— Та нехай чавить, а я нової сорочки не скину. Вона в кооперації за яйця куплена...

Не знати, чи дійсно та червона сорочка в кооперації за яйця куплена, чи може за щось інше, факт той, що в колгоспі культу Сталіна позбулися, а колективне керівництво ще не прищепилось. А на третій день старшого телятника в райМҐБ викликали. Сам начальник МҐБ допит учинив. Питає:

— Как фамілія?
— Голоштанько.
— Звати?
— Микита Охримович.
— Під судом був?
— Та де там... Тридцять вісім років прожив за совєтської влади і, повірите, не то в НКВД, а й у міліції ні разу не був.
— Цього не може бути! — заперечив начальник.
— Їй-бо, не був!
— Не може бути, щоб ми тебе прогавили... Виходить, що ти цілих тридцять вісім років дурив і совєтську владу і нас?.. У нас усі совєтські громадяни мусять потроху відсидіти...
— І ви, товаришу начальник? — поцікавився Микита.
— Бач, чого захотів!... А хто вас-чортів буде арештовувати? Га? Розповідай, як це сталося, що ти позавчора колгоспні збори розігнав!
— Та хіба ж то я?.. Я за колективне керівництво, а він, мабуть, за культ Сталіна...
— Хто такий?
— Та бугай... Ви краще бугая арештуйте й допитайте. Вам все одно...
— Мовчать! Родичі за кордоном є?
— У кого, в бугая?
— Та ні, у тебе?
— У мене немає, а в бугая не знаю... Він у нас куплений.
— Я за бугая не питаю! Я тебе питаю: як це сталося, що ти розігнав колгоспні збори і зірвав пророблу рішень 20-го партз'їзду КПСС?!
— Та кажу ж вам, що то все бугай наробив! Я сам ледве від нього з ногами втік... Взагалі він у нас якийсь аґресивний... Я вже не раз сам собі думав: чи його бува нам не американські аґресори підкинули?..
— А чому ти так думаєш?
— Та всі підстави на те є...: Як зобачить на комусь щось червоне — ну, тоді держися!.. Ви Дуньку Гапісючку знаєте? Старшою дояркою в колгоспі робить? Та, мабуть, знаєте... Ота, що в Москві обіцялась рідному Сталінові до першого травня по цистерні молока з кожної корови надоювати... Так вона повернулась додому в червоній блюзі і пішла корови доїти. А бугай як не зірветься з прив'язі та за нею! Добре, що вона довгу перспективу в ногах мала, а то б дав їй. Та його, чортового бугая, зарізати і на трудодні роздати, нехай і колгоспники м'яса покуштують...
— Я тобі заріжу!.. Я заріжу!.. А ти знаєш, де ще Макар телят не пас?..
— Ні, не знаю... А там кукурудза росте?
— Росте...
— Така, яку товариш Хрущов заповідав?..
— Ще краща... висока та рясна...
— А чи не можна б туди на силосування послати всіх тих, що колись пропаґували культ Сталіна?..
—Мовчать! Підпишись ось тут і нікому не кажи, де був.
— І жінці не можна казати?
— Нікому!
— А як спитає: де був?
— Скажи, що на базарі був...
— Ащо я там купував?..
— А то вже сам придумай...
— Та я б придумав, товаришу начальник, але в мене саме грошей не має. Позичте мені, а я вже вам після уборочної поверну...
— Підписуйся і йди к чортовій матері! — закричав начальник. — Як ми почнемо кожному арештантові позичати гроші, так у нас і державного бюджету не вистачить!

Підписався Микита, вискочив на світ Божий, перехрестився нишком і промовив сам до себе:

— Ну, вже більше не дрочитиму бугая, а то справді колективне керівництво пошле туди, де Макар телят не пас...

ТУХОЛЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ритися з „постом" і „наліво" зийти з табору (головно в зимових днях вечером по дрова), то сторожеві вистало „слово", що дана особа вернеться до табору і свого слова ніхто не надуживав. Врештою над поведінкою всіх мешканців табору мала нагляд окрема комісія, зложена з трьох осіб (якщо не помиляюся), до якої і я мав честь належати, та пригадую собі тільки один випадок, коли ми уважали за відповідне дати упімнення за невідповідну поведінку супроти ворога.

На тому кінчаю мої спомини з побуту в Тухолі.

Дуже можливо, що я в тих споминах дещо „прикрасив", та цього не зробив я свідомо. Зрештою історія їх в неодному доповнить та виправить і висвітлить.

Зимою почалися вже масові звільнювання, а властиво „безтермінові відпустки", як це виразно застерігала влада при звільнюванні.

В таборі назбиралася вже досить поважна бібліотека і ми рішили переслати її до Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Якщо не помиляюся, то мав її перевезти бл. п. чотар Огоновський. Чи йому це пощастило, — вже не тямлю і не пригадує собі і дир. В. Дорошенко, до якого я звертався в цій справі.

І на нас чотирьох з Перемишля прийшла черга на звільнення. Гідним завершенням нашої військової кар'єри була подорож з Тухолі через Варшаву і Краків, у вітром підшитих плащах, без харчів, в неопалених вагонах при повибиваних вікнах. Та найгірша подорож була від Кракова. До вагону ми дісталися через вікна. Була це ніч і ми заховалися на поличках від баґажів, бо вагон був повний розаґітованих польських жовнірів, які зорієнтувалися щойно о год. 5-ій рано, коли ми в Перемишлі через вікна вискочили з вагонів супроводжені „щирими" побажаннями.

Приїхали ми до Перемишля саме на Свят-Вечір ранком. Було це одне з найбільш замітних Різдвяних Свят в моєму житті.

Опісля прийшли важкі будні.

Кінець.

ЗДА ЗАТІСНЮЮТЬ БАҐДАДСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ

Шах Ірану Різа Паглеві вітає державного підсекретаря ЗДА Лоя Гендерсона, який прибув до Тегерану, щоб взяти участь в сесії екзекутивної ради Баґдадського Пакту. Під час цієї сесії вирішено створити спеціяльне американське військове б'юро для зв'язку з головною кватирою держав згаданого пакту.

Ситуація в Зах. Німеччині складається проти Аденауера

Бонн. — Західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер вернувся в понеділок 23 квітня до Бонну з 4-тижневого відпочинку в Ансоні в Швайцарії. Канцлер переведе наради в зв'язку з конґресом його християнсько - демократичної партії, який починається в четвер 26 ц. м. у Штутґарді. Внутрішньо - політична ситуація — як звідомляють закордонні обсерватори в Німецькій Федеративній Республіці — приймає щораз некорисніший для старого канцлера і його про-західньої політики оборот. Партія вільних демократів, яка донедавна була найчисленнішим союзником християнсько - демократичної партії у міжпартійному урядовому бльоці, відхилилась рішуче в сторону опозиційних соціял - демократів. Більшість розколеної вільно-демократичної партії вибрала своїм новим головою знову д-ра Томаса Делера, а його заступником д-ра Еріха Менде, обох найнепримирніших противників канцлера Аденауера і його політики. Позицію канцлера сильно послабила — твердять американські журналісти — інерція ЗДА й Англії в справі з'єдинення Німеччини та неясність дальшої політики НАТО наслідком становища соціялістичного уряду Франції.

Бен Ґуріон бачить далі небезпеку війни на Середньому Сході

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Бен Ґуріон, відкриваючи „кнессет" (ізраїльський парлямент) в останню неділю 22 квітня заявив, що осягнене нове перемир'я заходами генерального секретаря ОН Гаммершилда ні трохи не поменшує небезпеку війни між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Ця війна, мовляв, грозить тому, що Єгипет далі зброїться до неї і не вирікся своєї цілі — знищити Ізраїль. Бен Ґуріон бачить ґарантію миру не в перемирчих розмовах, а в такій військовій силі Ізраїлю, яка відстрашила б арабські держави від аґресії. Заґроза нового воєнного конфлікту, який цим разом може легко перекинутись на цілий світ, така велика, що світ усвідомив собі її і вживає більших зусиль для збереження миру. Як на доказ цього, Бен Ґуріон вказав на перебування тепер на Середньому Сході Даґа Гаммершилда й недавню заяву Молотова про готовість Совєтського Союзу підтримати мирові зусилля Об'єднаних Націй.

✝

Ділимося сумною вісткою, що на рідній землі в Дрогобичі в 1952 р. упокоївся в Бозі наш Дорогий Батько

бл. п.

ТЕОДОР ФЛЮНТ

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

відправиться

в Укр. Кат. Церкві св. о. Николая в Шикаґо,
ДНЯ 8-го ТРАВНЯ 1956 Р., о год 8-ій рано.

Горем прибиті:

Дочка Марія і зять Володимир МИХАЦЬ
Дружина і Діти в Рідному Краю.

В першу річницю смерти

сл. п. інж. ІЛЛІ СЕМЯНЧУКА

нашого Найдорожчого Вуйка

відправиться

В СУБОТУ, 28-го КВІТНЯ 1956 Р., о год. 7:30 веч.,
в церкві св. Юра в Ню Йорку
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА,
на яку запрошують Друзів, Кооператорів і Знайомих

В. і Я. ЗАХАРЧУКИ з дітьми.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШИКАҐО, (Південь), ІЛЛ. — Управа 176 Відд. ім. Т. Шевченка, повідомляє своїх членів, що в неділю, 29-го квітня, о год. 4 попол., в церковній залі св. Петра і Павла при Avalon Ave., відбудуться квартальні збори. До полагодження є багато справ, тому проситься всіх членів обов'язково прибути на ці збори. — П. Чомко, предс.

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

Посмертна Згадка

ЯН ПАСЄКА, член Відд. 147 УНСоюзу в Алентавн, Па., помер 6-го квітня 1956 р. у 51 році життя. Покійний родився в селі Воля Ґоржонська, пов. Ліско. Новоприбулий іміґрант, римо-католик, до УНСоюзу вступив з родиною в січні 1954 р. Покійний полишив в смутку дружину Елізабет та 9-літнього сина, які є членами УНСоюзу. Похорон відбувся 10-го квітня з St. Peter & Paul Polish Catholic Church, при участи Членів і Знайомих, похований на цвинтарі у Fullertown, Pa. — В. И. П.!

І. Федорак, секр.

ТАРЗАН, ч. 3657. Фатальна зустріч.

Коли людожери схопили Тарзана, Зютаґ вигуком запротестував... Після того мовчки почав гойдатися на дереві.

У халупі мавполюдина гірко засміялась з іншого в'язня: — Припускаю, що святкування відбудуться вночі!"

— „Принаймні, моя дружина ніколи не довідається про мою долю", — відповів в'язень. — „Ваша дружина?" — вигукнув Тарзан. — Так, вона, мабуть вже не живе, вона зникла кілька тижнів тому. Моє ім'я — Джан Сторб".